

en.s 13

REVISTA D'INFORMACIÓ DE SANT POL DE MAR

No ho perdem tot

Continuem deambulant per l'immens camp de la saviesa popular. Una vegada més sorprenent-nos a propis i estranys per la seva abundor.

A la selecció de mots que us presento avui n'hi trobareu alguns de curiosos i d'altres d'entranxables, però val a dir que és, precisament aquesta, una de les mostres més llüïdes i boniques de les que he fet fins ara (i dic això sense ànim d'ésser pedant).

També voldria agrair les constants aportacions que la gent del carrer em tramet. Sembla ser que la crida dels articles anteriors ha funcionat, i de continuar així, la secció del "no ho perdem tot" té el futur assegurat.

Veureu que, a petició popular, he suprimit els sinònims tant en català com en castellà, però no patiu perquè les definicions seran tant entenedores com ho han estat fins ara.

Rebombori. Malestar estomacal que requereix una tassa d'aigua d'herbes. En el diccionari surt com a "remor que fa una colla", però evidentment, la similitud ve de la remor que fan els budells.

Bessiat. Nen excessivament mimat. No surt enlloc al diccionari, però crec, que prové de la paraula "bes", degut a l'abundància que d'aquests li són professats a la criatura en qüestió. També val a dir que he estat temptat d'escriure-la amb "v" baixa atesa la similitud amb la paraula "viciat".

F. f. Mí-te'l en Jordi que és bessiat, sempre sota les falldilles de sa mare.

Gomboiar. Arranjar una cosa o problema. Sortir airós d'una situació anguniosa.

F. f. Vols dir que ho podem gomboiar tot això?

Ròssec. Persona extremadament xerraire de la qual tenim seriosos problemes per desempallegar-nos.

F. f. Sí, ja ho sé que faig tard, però és que he trobat un ròssec.

Enferir. Lligar un ham a un bressol o a un pèl de cuca. Unir una corda, cadena, etc... S'utilitza bàsicament en l'àmbit de pesca per denominar l'acció de posar l'ham.

Nuvi sec. Jove solter que se n'ha anat a viure sol (Paraula amb la qual m'hi sento plenament identificat).

Nítols. Cabells del clatell que baixen per la carcanada.

F. f. Ell: "Arregla't la cua, dona, que no sé qui sembles!".

Ella: "Ja ho sé, són aquests nítols que me'ls hauré d'anar a tallar".

Remanent. Darrer racó que hom té al fons del magatzem. Segurament prové de la paraula "remà", que vol dir a contra mà.

F. f. Cerveses? No sé si me'n queden, hauré de mirar al remanent.

Ramonet Roca

e.n.s.

Edita: Ajuntament de Sant Pol de Mar.

Consell de Redacció: Jordi Pomés, Josep Mestres, Ajuntament. Xavier Roca, CP Sant Pau. Gol, G.O.M. Antoni Bancells, A. C. Sant Pol. Jordi Puigdefàbregas, Amics de les Arts. Xavi Tresserras, Colla de Geganters. Pere-Omar Brusca, Centre Cultural. Ramon Roca, C.E.S.P. Eva Pujol, Parròquia. Guillem Mestres, CiU. Francesc León, PSC. Francesc Roura. IC. Pere Roura, ERC.

Disseny: Francesc Cardeñas, Ricard Estol.

Fotografies de portada: Pere Sauleda

Producció: Publintur, S. A. Tel. 766 14 51.

Impressió: Gràfiques Ponent. Pineda de Mar.

D. L.: B-24263-93

El nou santpolenc no comparteix necessàriament les opinions signades.

Imprès sobre paper ecològic verificat.

Co ALIMENT

Consolat de Mar, 14 – SANT POL

El Carnaval a Sant Pol de Mar

Novament hem arribat al temps de Carnaval. Aquesta vegada l'ENS ha volgut dedicar-hi una atenció especial i per això el monogràfic d'aquest número l'hem destinat a homenatjar aquesta festa. Un molt ben documentat article de Jaume Pera parlant-nos dels Carnivals dels darrers 20 anys a Sant Pol, un article optimista de la Peña Cakau parlant-nos del Carnaval d'aquest any i del futur i un article de caràcter més científic i no menys interessant tractant des del punt de vista antropològic aquesta festa per part de l'Eliseu Carbonell completen el monogràfic carnavalesc d'aquest número.

Tal com podreu comprovar en els dos primers d'aquests articles, la festa del Carnestoltes a Sant Pol està en una fase de renovació. Després d'uns anys de molta animació des de finals de la dècada dels setanta i fins a la segona meitat de la dècada dels vuitanta, el Carnaval santpolenc entrà en una crisi, de la qual ara s'intenta sortir. L'animositat d'aquell primer període, que va durar uns deu anys, va venir en bona part impulsada per la mateixa satisfacció i exaltació d'haver recuperat una festa que feia molts anys que no se celebrava per motius polítics. Foren els anys del *boom* carnavalesc. Anys en què sorgiren i es consolidaren actes molt populars com el dinar del Carrer Nou o el Xou del Carnaval. Cal entendre que el refredament a què quedà abocada la festa no fou més que un període de crisi. Tot té uns cicles; i, inevitablement, després d'uns anys bons

PERE SAULEDA

segueixen uns anys de no tan bons. Per això l'important és que el Carnaval santpolenc no hagi acabat de morir i que hi hagi nova gent –en aquest cas la Peña Cakau– disposada a renovar-lo i a engrescar-lo de nou. La festa té una tradició centenària i és difícil que desaparegui del tot. Podríem trobar exemples en la mateixa història de Sant Pol que ens confirmarien tant l'antiguitat de la festa com que aquesta sempre ha passat per uns cicles d'alts i baixos. *El (vell) Sanpolench* ens ho testifica: mentre al febrer de 1890 ens diu que “a pesar del mal temps, los tres dias de Carnestoltas han sigut aquest any molt animats, essent una infinitat los disfressos de tots gustos que á tota hora del dia se veyan per los carrers”, al febrer de 1893

afirma desanimat: Les “Festas de Carnaval mica en mica anirán desapareixent puig sembla que tots los anys se nota menos entusiasme; per això, no han faltat, com may faltan, alguns tranquils que á sa manera, s'han divertit”. Ja ho veieu. Amb tres anys la festa va decaure tant que fins s'atreveriren a anunciar-ne la seva desaparició. D'això han passat més de cent anys i encara és viva!. I això, gràcies al fet que, tal com ells diuen, mai no hi falten “alguns tranquils que á sa manera” es diverteixen i que ajuden a fer de pont entre els períodes grassos per salvar els períodes secs. Endavant, doncs, els “tranquils” de la Peña Cakau i tots els que la vulgueu seguir. Que puguem celebrar la festa cent anys més!

ÒPTICA CLARAMUNT

serveis

- Examen optomètric.
- Adaptació de tot tipus de lents de contacte amb exàmens i revisions periòdiques.
- Mesura de la pressió intraocular (prevenció del glaucoma).
- Aparells meteorològics, lupes, brúixoles...

C. Església, 210 – 08370 CALELLA – Tel. 766 06 93 ● Pl. Mèlies, 31 – 08397 PINEDA – Tel. 767 21 75

Crònica detallada dels darrers vint anys de Carnaval a Sant Pol

En la segona meitat dels anys 70 una colla d'amics que, fins aquell moment, celebraven el Carnaval privadament a casa d'algú, van decidir fer un ball per a tot el poble, en el cas que l'Ajuntament els deixés el local de l'antic mercat. El primer any que el van organitzar fou el 1976. El grup es va fer dir "Penya Toc" i l'integraren en un principi en Toni Balam, la Carme Ruscalleda, en Josep Vilella, la Dolors Palahí, en Perejaume Borrell, la Mercè Vila, la Carme Mola, l'Emília Pera, l'Elisa Brunet... Més tard s'hi van afegir en Jaume Pera, la Lúdia Ginesta, la Maria Sauleda, l'Oriol Cabrero, la Pili de Morell, en Pere Brusca i l'Elena Gil.

El Ball es va anar repetint any rera any fins al 1980 en què, a més del Ball, es va fer l'Arribada del Carnestoltes, la qual es féu en barca. En Perejaume fou el Carnestoltes, va llegir un pregó i es va fer el Ball amb orquestra.

El 1981 es dona un altre pas endavant i el Carnaval dura dos dies. El dissabte l'arribada del Carnestoltes és per dintre el túnel de la Renfe, acompanyat d'unes ales gegants blanques, d'una bandera blanca i negra amb una carota al cim i d'un trombó de vares bufat per l'Enric Tió; després hi ha la lectura del pregó des del balcó de l'Ajuntament i el Ball. En aquest, un jurat integrat per la Manuela Oliva, l'Antònia Abullé, la Maria Borrell, la Leo de Brunet, l'Antònia de Luna, en Jesús Morell, en Lluís Tobella, en Joan Mas, en Josep Maria Ramon i l'Antoni Buch entrega a les disfresses els premis cedits per les cases comercials i els comerços del poble. El diumenge al matí s'enlairen globus de paper i es ballen sardanes; al migdia els organitzadors i el jurat dinen als Quatre Cantons. A la tarda es fa

una Rua en la qual el Carnestoltes, que és en Jaume Pera, va dalt d'una plataforma on només hi ha una poltrona semblant a les que fan servir els Reis i dues jardineres. També hi va la Carme Mola i en Perejaume i en Jordi Fàbregas els quals sostenen les ales de roba del dia anterior. En acabar la cercavila hi torna a haver ball a la Plaça de l'Ajuntament.

L'any 1982 gairebé se segueix el mateix programa, excepte que el diumenge al matí en lloc de sardanes hi ha un festival infantil i l'Organització obsequia amb cava a tots els que es volen apuntar al dinar que es fa en el Carrer Nou. En el Jurat hi ha: la Faustina Algora, la Montserrat Rodrigo, la Mª Rosa Vives, l'Aniceta de Pujol, l'Elena Aguilera, en Jordi Tarradas, l'Enric Roig, en Zenon Bayell, l'Amadeu Belles i en Miquel Fugassot.

El 1983, a més de les activitats de l'any anterior, es fa el primer "Xou de Carnaval" que, davant l'èxit, s'ha de repetir. El Jurat el componen: la Núria Vergés, la Montse Clapés, la Miranda, la Carme Serra, la Conxita Montfuleda, en Joan Serra, en

Robert Germà, en Joan Figueres, en Saltó i en Pepet Fugassot.

L'any 1984 el Carnestoltes arriba en tren i es comença a obsequiar amb xocolata i coca als qui el matí del diumenge van als Quatre Cantons. En el Jurat hi ha: la Mariona Vila, la Quimeta Clapés, la Dolors Folch, la Teresa Lloveras, la Mercè Vidal, en Josep Vergés, en Salvador Vilà, l'Emili Pera, en Josep Vila i en Jaume Fàbregas. Les dues sessions del "Xou" que es comptava fer, n'esdevenen tres. La Penya Toc entrega a l'Ajuntament el romanent de 228.750 pessetes, que quedava per als organitzadors, per tal que aquell compri un gegant.

El 1985 el Carnestoltes arriba en una carrossa precedida per una banda de música; es fan totes les activitats que s'han incorporat en els anys anteriors i, altra vegada, hi ha una tercera sessió de "Xou". Fa de Jurat: la Mari C. Dueso, la Montse Vilà, la Lourdes Solé, l'Elena Pacreu, l'Anna Comas, en Pepe Egea, en Ricard Grau, en Joan Vives, l'Esteve Pascual i en Pere Brusca.

L'any 1986 al programa de l'any anterior s'hi afegeix un "encerclament d'aus" en el Carrer del Mar que es fa el diumenge al matí; el "Xou" està consolidat i ja es preveuen les 3 funcions que acabaran fent-se. En el Jurat hi ha: la Maria Samon, l'Isaura Trigo, la Maria Serra, la Teresa Puig, l'Àngela Rodríguez, en Giancarlo Dellavalle, en Llorenç Marquès, en Josep Caballero, en Salvador Madrid i en Jordi Roura.

El 1987 s'estanca el Carnaval i alguns grups perden components; les activitats que es fan són les mateixes de l'any anterior; el "Xou" continua pujant i s'ha de fer una quarta sessió. Estan en el Jurat: la Pilar Gaví, la Neus Brossa, l'Engràcia Villaronga, la Montse Navarro, la Teresa Terradas, en Lluís Oliva, en Josep Cardeñas, en Benet Vergés, en Martí Targas i en Josep Agulló.

L'any 1988 s'inicien les obres per agençar la plaça de l'Ajuntament i aquest fa saber que ja no s'hi podrà fer ball. Això obliga a buscar locals alternatius i sorgeixen discrepàncies entre les colles. Al final el Ball es fa en el Polisportiu i la resta del programa segueix com en anys anteriors, així com el "Xou", del qual se'n fan quatre funcions. Però el Carnaval ja està tocat i en el mes d'agost la "Penya Toc" fa saber per escrit que deixa l'organització de la festa. Aquell any el Jurat l'integren: la Montse Comas, la Maria Navarro, la Montse Sauleda, l'Anna Maria Dos Santos, l'Angelita Montilla, en Joan Morell, en Ferran Ballabriga, en Pep Laborda, en Joan Pique-ras i en Ramon Serra Agut.

El 1989, per tal que no es perdi el Carnaval, la Junta de la Unió de Comerciants decideix agafar l'organització i replanteja la festa: es mantenen l'Arribada i Pregó del Carnestoltes, que queda en mans de la "Penya Xíndries"; la Xocolatada va a càrrec de "Cava Brut 85"; del Dinar i la Rua se'n cuiden els Comerciants; i en els

Balls també es reparteixen les tasques: Frespol deixa el Sindicat, "Xivarri" porta el bar, "Xauxa" i "Disbauxa" venen les entrades i els Comerciants s'encarreguen de la decoració. En aquest Ball de nit no hi ha Jurat ni s'entreguen premis. En el del diumenge a la tarda tots els participants en la Rua tenen una medalla i la música surt de l'equip d'en Joan Vila. No es fa "Xou".

L'any 1990 es torna a fer el Ball al Sindicat ja que Frespol cedeix de nou el local. El Jurat -que el compondran 7 persones- s'escull d'entre els assistents al Ball i té la funció de triar les disfresses que han de rebre premi. El diumenge al matí es tiren coets i es fa la Xocolatada. Després hi ha el Dinar i en acabat la Rua (que va disminuint)

i Ball amb música gravada on s'entreguen medalles a tothom que ha participat en la cercavila. En Jaume Pera i en Pere Brusca tornen a arrencar el "Xou" del que se'n fan dues sessions.

El 1991 es repeteixen totes les activitats del 90, incloses les dues sessions del "Xou". L'única variació consisteix en què l'entrada del Ball de nit dona dret a una consumició gratuïta.

L'any 1992 es continua el mateix esquema dels anteriors anys, només que en el Ball, en lloc d'una beguda es regalen paperets i serpentines. Referent a la música, a més del grup que s'havia llogat, n'actua un de joves santpolencs: "Els Indius". L'organització del "Xou", del que se'n fan 3

funcions, s'independitza de la del Carnaval.

El 1993 es continua amb les mateixes activitats però hi ha petites variacions: en el Ball, aquesta vegada, a més dels titulars, hi actuen els santpolencs "No Tinc Porta". També, el Carnestoltes baixa per l'Abat Deàs i la Rua modifica l'itinerari ja que el Carrer del Mar està obert per obres del clavegueram. El diumenge, després de la cercavila, es fa ball amb un altre grup santpolenc, els "Alta Tensió". Tot i així la Rua no acaba de quallar. Per altra banda el "Xou" continua fent 3 sessions i aquest any té un fil argumental: el "Viatge en un gran avió".

L'any 1994 els Comerciants fan una nova temptativa d'engrescar el Carnaval i el dissabte es fa una cercavila per recollir els disfressats a la porta de casa seva. Hi ha el Pregó i el Ball al Sindicat; el diumenge, després de tirar coets i de fer la Xocolatada, hi ha la Rua, que es fa al matí, per si té més èxit i a més a més, les comparses que hi participen reben una subvenció. Però l'invent no funciona. Per acabar, té lloc el Dinar. Del "Xou", que està ambientat en un Cabaret, se'n fan tres sessions.

Passada la festa, els organitzadors demanen el relleu a l'Ajuntament i del Carnaval de l'any 1995 se n'encarrega una colla de joves que provenen de la Comissió de Festes, del Consell de Joventut i de la Colla de Geganters. En ésser un any de transició l'esquema del programa és molt semblant al de l'any anterior. El Carnestoltes arriba en carrossa i fa el Pregó, després hi ha una Botifarrada i Ball al Sindicat amb premis per a tothom; el diumenge es fa la Cercavila i en el dinar del Carrer Nou totes les taules reben un obsequi. El "Xou" es destapa amb quatre sessions d'una "Entrega de Caganers" amb pantalla gegant de vídeo incorporada.

Jaume Pera

Carnaval o la festa de festes

Dir que el carnaval és una festa d'inversió és dir ben poca cosa perquè totes les festes són, per definició, la inversió del temps quotidià. Els diumenges, signes de puntuació del calendari, serveixen per invertir els nostres hàbits dels dies laborals. L'etnòleg francès George Condominas definia les festes com a "perles en un collar de boletes de plom". Però certament, en el curs de l'any trobem algunes festes que llueixen per sobre de la resta i on la inversió del temps o, si voleu, de l'ordre còsmic, s'escaifica amb més sagacitat. Entre aquestes, sens dubte, el carnaval juga un paper predominant com demostra havent sobreviscut a la persecució cultural del franquisme i al nou estil de vida imposat definitivament per la modernitat.

Però el carnaval, com a celebració reina de l'ordre invertit, té un seguici preparatori que comença ja al període nadalenc quan els nens i nenes, els individus més desproveïts de poder social, imposen la seva tirania al món dels adults amb les innocentades i la dilapidació de les pagues extres. Després vindran els sants barbuts: Sant Pau, Sant Antoni, Sant Fructuós i Sant Vicenç que és el més pelut de tots. Aquests personatges estan lligats en la imageria popular a les coves i avencs, al període considerat més fred de l'any i per la seva desmesurada vellositat, a l'ós. Això és, a les muntanyes, al clima inhòspit i a les feres, en definitiva, a les forces de la natura contràries a l'acció civilitzadora del pagès que, tanmateix, de bon o mal grat, els venera i "admet", diguem-ho així, la seva superioritat. Ja al febrer tenim la Candelera, festa que recorda la Purificació de la Verge Maria, tot rememorant el ritu jueu de la purificació de la dona després del part i tres dies després Santa Àgata, patrona de les dones. Amb motiu de la Candelera a

l'Ametlla de Mar, les dones ocupen literalment tots els espais públics restringits a l'accés dels homes. Per Santa Àgata a Riba-roja d'Ebre se celebra la festa de les "alcaldesses" les quals, elegides per assemblea femenina del poble, ocupen aquell dia el poder municipal. Aquests dos exemples són per il·lustrar una tradició que es manté ben viva a les comarques de Tarragona.

Totes aquestes celebracions constitueixen el cicle preparatori del carnaval, paradigma de la inversió i de la festa, amb unes manifestacions d'inversió puntuals específiques: els nens front als adults; les forces de la natura front a la civilització agrícola; les dones front als homes. Totes tres esdevenen símbols de la subversió contra els ostentadors del poder i mantenidors de l'ordre establert.

Ara bé: en què consisteix el carnaval? El carnaval, festa de les festes, significa la subversió de l'ordre total de les coses. És el caos universal que amenaça d'estendre els seus efectes demolidors sobre l'ordre social general. No és estrany que als països amb un govern més fort i dur, com fou la República de Venècia, el carnaval esclatés amb la més fantàstica virulència, allà on les misèries de la injustícia social es vesteixen amb força, com a Rio de Janeiro, el carnaval floreixi amb més acoloriment, i no cal recordar l'enginyositat creativa carnavalesca de la nostra història recent. Escolteu els pregons de Sa Majestat en Carnestoltes, un personatge que escenifica el desordre, que n'és la pròpia imatge, amb els seus peixos penjant i tota l'extravagància de les maneres i la seva indumentària, el qual, provinent dels extramurs o les tenebres, irromp sobtadament entremig de nosaltres, al cor de la vila, per incitar-nos públicament a fer aflorar tot allò d'asocial que portem dintre, aquell ésser amenaçador que dorm dins

nostre, reprimint per l'educació i la cultura.

Durant aquests dos o tres dies de carnaval, les inversions simbòliques es generalitzaran, la pràctica més usual serà la del transvestisme sexual, tal com explica l'antropòleg Manuel Delgado al seu llibre "La festa a Catalunya avui" (Barcelona: Barcanova, 1992): "El més freqüent és el d'homes que es disfressen de dones. A Torelló, amb motiu del seu carnaval (...) se celebra una desfilada de "senyorettes", anunciada al programa de la següent manera: En una passarel·la del centre de la vila, hi desfilaran dotzenes de "senyorettes" per lluir els seus femenins encisos, incloent un exuberant pitram, malgrat que sovint la depilació no sigui massa acurada". La permissivitat respecte a l'ostentació pública de la pròpia embriaguesa, l'excés de bromes picants generalitzades, la llicència sexual, juntament amb la pròpia naturalesa de la disfressa i de la màscara (autèntic dors de la realitat), són algunes altres mostres d'aquesta inversió de l'ordre i del capteniment que indica les "bones maneres" de la convivència ciutadana.

Tot això és possible només perquè té lloc en un marc de comunió, de reforçament dels llaços de la comunitat, expressada d'una manera majestuosa, d'una elegància com només la festa coneix, en el dinar al carrer Nou, el pas-pas, la rua i el ball de carnaval. Però és només possible també, i vet aquí la importància fonamental d'aquesta festa, perquè l'endemà, un vulgar dilluns laborable com tants altres, l'Ordre retornarà per matar i enterrar en Carnestoltes, Sa Majestat del Caos gràcies al qual, en recordar-nos els nocivíssims efectes que l'extensió d'aquest produiria, reforça indissolublement l'ordre social establert. I fins l'any que ve si Déu vol, naturalment.

Eliseu Carbonell

Carnaval / 96 - Sant Pol de Mar

Gairebé tot comença i acaba. Però hi ha coses que es transformen, que giren i giren per tornar un i altre any encara que sempre diferents. Això és el que ha passat amb el Carnaval de Sant Pol.

Tot va començar fa molt temps amb aquells petits Carnavals que la Peña Toc va iniciar, i que cada vegada es van anar fent més i més grans. I aquells Carnestoltes organitzats per la Peña Xíndries, i més endavant els organitzats pels Amics de les Arts. Cadascú anava agafant el relleu en la preparació d'una festa que ha anat esdevenint tradició, per tal que sempre s'acabés celebrant.

Els temps canvien, però hi ha coses que es mantenen ja com a imprescindibles: aquest és el cas del Dinar de Carnaval al carrer Nou, així com el Ball al vespre.

Enguany volem organitzar la festa de Carnaval des d'una altra visió: la d'un grup de gent procedent de diverses entitats, i d'edats també diferents, que per tal de tirar-lo endavant s'ha constituït com a Peña Cakau.

Amb les lògiques ganes de renovació i amb la il·lusió que agafi nova força, volem donar una imatge diferent al personatge del Carnestoltes, i volem introduir més activitats de les quals ja anirem informant, com ara la del Sopar-botifarrada o bé el festival

PERE SAULEDA

de Karaoke ("Cakaureoke", com l'hem batejat nosaltres).

Som conscients que poder recuperar l'embranchida d'aquells primers Carnavals, en què tothom s'hi abocava i comptava amb aquelles comparses que no tenien res d'envejar a les dels pobles de l'entorn, no és una feina fàcil, i segurament és qüestió d'anys. Ja ens agradaria, ja... El que intentarem, si més no, és recuperar tant com poguem les ganes i l'esperit de llavors. Això sí, amb la vostra col·laboració. La participació de

cadascú és imprescindible perquè, en definitiva, és la gent la veritable ànima de la festa.

El nostre objectiu, ara per ara, és organitzar aquest Carnaval/96 de la millor manera possible per tal de sorprendre i de fer que entre tots ens ho passem la mar de bé.

Us esperem. No us perdeu l'arribada de Sa Majestat Carnestoltes, el rei dels poca-soltes.

Bon Carnaval a tothom.

Peña Cakau

FERRETERIA - DROGUERIA

SANT PAU⁵

Pujada Sant Pau, 5 - Tel. 760 00 35
08395 SANT POL DE MAR

Aigua, Gas i Electricitat

CALEFACCIÓ
MELCIOR CASTELLAR SOLER

Verge de la Mercè, 24
Tel. 760 06 75

08395 SANT POL DE MAR
(Barcelona)

El C.E.S.P. es mou

Tot i que no podem fer ressenya de cap sortida col·lectiva, el centre no ha aturat la seva activitat. La preocupació d'un calendari atractiu, del que ja anirem informant, ha ocupat les nostres trobades setmanals.

Curs de monitors

El passat 19 de desembre va cloure el Curs de monitors d'excursionisme, de la Vegueria del Maresme, que va organitzar el Centre Excursionista de Sant Pol per tal de formar Monitors d'excursionisme (Auxiliars tècnics d'esport Base).

El curs, amb una programació molt densa i atapeïda, va aplegar 25 alumnes 12 dels quals eren de Sant Pol. La resta eren de les poblacions de Malgrat, Calella i Mataró. Encara que amb problemes de programació, va complir

l'objectiu de donar-nos coneixements del funcionament dels Centres en aspectes de legalitat i de formació i pautes d'actuació, per obtenir una base que ens permeti, juntament amb tots els socis, engrescar al jovent en la pràctica dels esports de muntanya, de manera més responsable.

Volem agrair a l'Ajuntament, a la Regidoria d'Esports especialment, a l'Escola Pública Sant Pau, a Salvador Sauleda, i a totes les persones que desinteressadament han col·laborat en aquest projecte / realitat del Centre Excursionista C.E.S.P.

Important

Us recordem que cada dimarts a la nit som a ca l'Arturo per rebre propostes i suggeriments, i també que ara és un bon moment per fer les vostres inscripcions.

Espai i temps...

Sempre hi ha un moment i un lloc adient per a cada cosa, i creiem que el moment de donar la benvinguda als Reis de l'Orient, en una nit màgica i d'il·lusió per als infants, és el moment de remarcar precisament aquests trets, de mantenir viu l'encant i emoció de la nit del 5 de gener, tant per als infants en la seva noble innocència, com per als grans que se'ns omple el pit d'emoció tot recordant la nostra infantesa. És una nit en què els veritables reis són els nens i nenes que sota la llum dels seus fanals van a entregar, esperançats i amb il·lusió, la carta en la qual recullen els seus desitjos, que són tan diversos com demanar un camió de juguina per a ells i un de veritat perquè el seu pare pugui treballar. És una nit en què la política i els discursos electoralistes han de quedar en el racó més profund de la taula del despatx, tancats en clau perquè no hi hagi temptacions, i d'aquesta manera no espatllar l'encanteri de la nit de Reis.

I ja que parlem d'espai i temps, us volem recordar que des del mes de novembre, cada primer dilluns de mes celebrem, al Sull'Atto, unes tertúlies de gran qualitat sobre temes molt diversos, com per exemple, des de la inserció dels més joves al món laboral, al paper de les ONG's al conflicte de Bòsnia, passant per un magnífic concert de música barroca i renaixentista per a guitarra, o entrar en el món desconegut de la grafologia el proper mes de març, després de fer un parèntesi al mes de febrer. Us animem a participar-hi i a que entre tots convertim aquest primer dilluns de mes, en el dia de la lliure opinió i de la relació oberta amb persones amb les quals difícilment ho fem en la nostra vida quotidiana.

**Partit dels Socialistes de Catalunya
Agrupació de Sant Pol de Mar**

Construcciones SANT POL, S. L.

Consulat del Mar, 24

Tel. 760 07 45

08395 SANT POL DE MAR

AIGUA • GAS • ELECTRICITAT • CALEFACCIÓ

C. Herois de la Fragata Numància, 4-6

08395 Sant Pol de Mar

Tel. 760 22 59

Tel. mòbil 908 44 27 66

“I es tanca el teló”

Aleshores un mateix comença a pensar: –“Val la pena, això que hem fet?”. I et trobes amb un company i ho comentes i després amb un altre i un altre, fins que un dia es fa una xerrada seriosa. En total són dos mesos d'assaigs i 150.000 pessetes de despeses, nervis, crits, son, etc., etc. Però la conclusió a la qual arribem tots és que sí, que val la pena, que compensa per la satisfacció d'haver-ho portat a terme.

Ho heu endevinat, parlava dels Pastorets. Som conscients que les tradicions costen d'arrelar i que per fer-les

possibles s'hi ha d'abocar molta il·lusió i molta feina. S'ha d'insistir i repetir-los cada any. Els actors, organitzadors i col·laboradors, en general, estem contents de la feina feta i l'any que ve hi tornarem. Però a tu també t'hi esperem. No hi faltis. Els pastorets són una tradició i, per tant, són per veure's cada any. Costa imaginar-se un Nadal sense Pastorets, on grans i petits s'ho passen bé i contribueixen al fet que la tradició es perpetui. Gràcies i fins al desembre.

Pepe

Bòsnia

El passat 29 de setembre el ple de l'Ajuntament no va aprovar una moció sobre Bòsnia. Les votacions i els arguments van ser:

CiU. – “Abstenció perquè el redactat està superat pels esdeveniments i demana unes coses que en part ja s'han produït, com la fi de la passivitat internacional”.

De totes maneres la filosofia de la moció és demanar la pau i condemnar la falsa neutralitat internacional que ha afavorit clarament els agressors, i no hi estan d'acord. No es pot estar cada dia fent mocions segons canvia la sort dels esdeveniments i se n'ha de fer una que reculli la filosofia global de tres anys i mig de guerra.

IC. – “Abstenció perquè demana l'aixecament de l'embargament d'armes als bosnis i això és tirar benzina més que llenya al foc i allargaria la guerra”.

La comunitat internacional ha condemnat el poble bosni a ser la víctima perquè li ha impedit l'autodefensa i en canvi no ha impedit als agressors serbis de cometre totes les atrocitats que han volgut. Mantenir aquesta situació sí que és eternitzar la guerra perquè mai es podrà produir un desenllaç que acabi amb els terroristes que assassinen víctimes innocents i indefenses. Si en quatre anys i tres mesos els serbis no han parat de castigar els pobles de l'ex-Iugoslàvia, dubto que canviïn d'actitud i es converteixin en pacífics per ells mateixos.

PSC. – “Abstenció perquè presenta els bosnis com les víctimes innocents i els serbis com els agressors radicals i no ens

podem posicionar a favor de cap dels dos bàndols, no hi ha bons ni dolents”.

La guerra s'ha desenvolupat en territori de Bòsnia i Bòsnia és qui més hi ha perdut, materialment i en vides humanes, de manera que posar al mateix nivell els agredits civils desarmats que els agressors radicals armats és un insult a la tolerància i a la democràcia. És tan greu com negar l'holocaust o considerar Anna Frank igual de criminal que Adolf Hitler. La guerra no té cap justificació i els que defensen els terroristes haurien de ser marginats.

ERC. – “A favor igual que la majoria de municipis de Catalunya que s'han posicionat i mobilitzat per la pau als Balcans i la fi de la guerra”.

No ens podem abstenir davant d'una guerra; hi hem d'estar en contra. No podem dubtar que el més gran valor d'una societat és la tolerància, el respecte mutu, la democràcia, la pau, la convivència, la diversitat, la pluralitat. Qüestionar-se aquests valors o abstenir-se quan s'estan violant, i això està a bastament provat, és ésser còmplice dels agressors, és acceptar la imposició per la violència de les ideologies, és acceptar el feixisme, és afavorir l'expansió d'aquest càncer de la societat que és el totalitarisme, és ésser una amenaça pel sistema. Ara és quan hem de tenir les idees més clares, perquè val més prevenir que curar.

Pere Roura
Regidor d'ERC - Acció Santpolenca

Taller Tobella

Carretera N-II, núm. 5 Tel. 760 04 17
Sant Pol de Mar

FINQUES Sauleda

Carrer Nou, 29
08395 SANT POL DE MAR
Tel. 760 09 16
Fax 760 05 96

Bruguera, 26
08370 CALELLA
Tel. 769 10 12
Fax 760 05 96

Coral La Nau

De la ressenya de les activitats del primer trimestre enviada als cantaires i pares de La Nau, us n'ofereim un dels fragments que ens han semblat d'un interès més general. Al text sencer, s'hi comenten molts altres

Heu visitat l'exposició dedicada a Conxita Badia, al museu? Pareds despullades, aquí una inscripció, aquí un moble suggeridor del piano que la cantant tenia al seu estudi, unes cadires amb discos que ella va enregistrar i uns auriculars, una fotografia en una llarga paret blanca, allà tres quadres, més paret, unes vitrines, en un racó unes altres cadires i una pantalla de vídeo, al terra un ram de flors il·luminat... El fet que hi hagi tanta paret nua ajuda a que cada element prengui el seu relleu i ens arribi amb el seu ambient propi: l'expressió d'una cara, la cal·ligrafia d'una partitura manuscrita i la d'una carta, el to groguenc d'anys d'un programa de concert o d'una fotografia, l'escalf i la força d'una melodia... La devoció per la nostra cantant es podia haver traduït en acumulacions d'objectes i documents interessants, quants més millor, atapeïts per parets i vitrines, però no: se n'ha escollit una petita mostra i s'ha disposat de manera que cadascun té el seu espai per respirar i manifestar-se, formant un conjunt auster, gairebé buit a primer cop d'ull, però que tot seguit es revela funcional, elegant, harmoniós i ple de tresors a descobrir. Darrera d'aquesta manera de presentar les coses s'hi endevina la mà d'en Perejaume, que també és qui va tenir la idea de l'exposició. No us la perdeu!

Un dimarts, en comptes d'assajar, hem anat al museu. Ens hem assegut al racó on hi ha tres retrats de la Conxita

Badia de pintors diferents, i hem escoltat algunes cançons del disc compacte que s'ha editat en motiu de l'exposició i que hi fa les funcions de catàleg. "El tralalá y el punteado" de Granados, cantada amb una frescor i un bon humor d'allò més encomanadissos; "Oh muerte cruel!", on la cantant es queixa i es resigna amb una intensitat que fa pensar en les actrius més convincents; "El paño moruno" de Falla, dita amb una gràcia tota andalusa que fa oblidar que la cantant fos catalana; "Azulao" del brasiler Ovalle, com un sospir d'aire càlid i amb aquell punt de cantarella melosa pròpia dels sud-americans; "L'enemic de les dones", tradicional catalana amb una harmonització de Robert Gerhard que en subratlla l'humor sorneguer, i de la qual n'hem après un fragment; "Damunt de tu només

temes: concert a Sant Pau, concert als Quatre Cantons cantades als pessebres, concert a Arenys, reunió amb els pares, aspectes dels assajos... Si algú el vol llegir pot trucar al 760 13 23 i demanar-ne un exemplar.

les flors" de Frederic Mompou, que fa sonar el piano com unes campanes que ressonen, i deixa que la cantant digui més a poc a poc els moments més colpidors de la cançó per, tot seguit, amb el piano, reprendre el tempo; i "Cançó de bressol" i "T'estimo", dues cançons que va compondre Conxita Badia, que ens acosten a la senzillesa i la plenitud amb què vivia la relació amb els seus familiars, i a la seva manera natural, atenta, alegre i religiosa d'estimar totes les persones i totes les músiques amb què estava en contacte. Abans d'escoltar cada cançó n'hem comentat el clima, n'hem llegit la lletra i hem assenyalat algun aspecte de la manera com les interpreta la Conxita Badia. Estem molt contents perquè ens sembla que la majoria de cantaires han escoltat de veritat aquesta artista

i han començat a notar alguna cosa de la intensitat, la calidesa i la llibertat de la seva manera de cantar, i de l'amplitud de matisos que expressa i de la seva força comunicativa.

Escoltades les cançons hem mirat l'exposició i n'hem comentat alguns detalls, i això també ens ha apropat al món de Conxita Badia i dels artistes de gran categoria amb qui va col·laborar.

Hem suggerit als cantaires que expliquessin per escrit les seves impressions sobre la cantant, l'exposició i el museu, i, per si algú no sabia gaire com posar-s'hi, els hem donat unes preguntes escrites que podien servir de guió. La Míriam, pocs dies després,

ens ha entregat un senyor treball, fruit d'un dels seus cops d'entusiasme. El text de la Beba, encara que breu, mostra una manera ben personal d'explicar allò que ha viscut. I tot el que han escrit els cantaires ens ha agradat. Però hem observat que l'impuls a redactar és, en general, d'allò més feble: aquí un monosíl·lab, allà una frase de tres paraules, el títol pelat d'una cançó, dues paraules més... i hem de reconèixer que esperàvem unes redaccions amb una mica més de suc. La mare d'un cantaire ha vingut amb nosaltres al museu, ha escoltat, ha fet un escrit i ens l'ha donat, com si fos una més de la coral que valora el que s'hi fa. Moltes gràcies!

Oriol Romani

**Un dimarts
hem anat al museu
i hem escoltat
algunes cançons
del disc compacte
que s'ha editat
en motiu de
l'exposició dedicada
a Conxita Badia**

Faula i moralitat

Faula

La carretera ha estat, en molts indrets de Catalunya, un factor d'unió per a les persones. A Sant Pol de Mar tot al contrari ja que és la línia corba que divideix el Sant Pol Juràssic del Sant Pol Galàctic.

Sant Pol Juràssic queda delimitat per la Riera, el Mar i la carretera Nacional II i és format per les barriades de "Ciutat Vella" i "el Raval". Disposa de Biblioteca, Estació de Renfe, Teatre de "Varietés" i l'Esplai.

Sant Pol Galàctic, molt més extens, comprèn els indrets de Sant Pol 2000, Can Balmanya, Els Garrofers, l'Hotel, La Marina, Can Morè, Urbapol, etc... i es pot considerar la principal font d'ingressos tributaris del municipi de Sant Pol de Mar.

Disposa de Camp de Futbol, Pavelló, Pistes de Tennis, Instal·lacions de Petanca, Col·legi Nacional, Cementiri, Mercat Públic, Estació d'Autocars i Gegants.

Darrerament s'observa un detriment a les infraestructures i serveis del Sant Pol Galàctic versus el Sant Pol Juràssic.

Avantatges de Sant Pol Juràssic no equiparables a Sant Pol Galàctic:

- Carrer amb "pilonets" i enllumenat "revolucionari"
- Els guàrdies municipals hi dediquen el 98% del seu horari (concentrat a la vorera mar del c/. Nou).
- Multitud de zones blaves amb possibilitat d'utilització dels bonics rellotges.

- La Piquersa neteja les dues voreres dels carrers. Avantatges de Sant Pol Galàctic no equiparables a Sant Pol Juràssic:

- El "galliner" municipal.
  - Comptadors d'aigua al 100 % dels habitatges.
- I tot això per què, ens podem preguntar. La resposta és molt fàcil ja que, seguint les velles tradicions tothom escombra cap a casa cuidant de tenir contenta a la parenta:
- On viu el cap del principal partit municipal?
Al Juràssic.
  - On viu l'ànima del principal partit municipal?
Al Juràssic.
  - On viu el cap del segon partit municipal?
Al Juràssic.
  - On viu el cap del tercer partit municipal?
Al Juràssic.
  - On és passa més hores la dona del cap del quart partit municipal? Al Juràssic.

Moralitat

Cal lluitar per un Sant Pol Galàctic lliure. Cal considerar-se *euro-Santpolenc*. Cal agafar la *pol-position* del futur. No més menyspreus, no més oblits, si vols progrés la proposta més adient és: **independència** per al **municipi** de Sant Pol Galàctic.

Santi Roca

Retallada de pressupost per als cursos de català

Escric aquestes lletres per expressar el meu desacord envers la injusta decisió per part del Consorci per a la Normalització Lingüística, d'anul·lar els grups de menys de vint alumnes que participen en els cursos de català organitzats per aquesta entitat, que té com a principal funció la promoció de l'ensenyament i l'ús del català a adults.

A Sant Pol hem sigut tretze persones les que ens hem vist afectades per aquesta acció, però n'hi ha més en altres poblacions. El motiu que han donat és el d'una retallada de pressupostos. La solució: que anem a Mataró, o que se n'encarregui l'Ajuntament de l'organització dels cursos.

Però, com pot haver-hi aquesta manca de previsió? És que el problema del pressupost no es podia veure abans de començar el curs acadèmic? Ara tots ens havíem organitzat el curs per estudiar la llengua que no vam poder estudiar en el seu temps per motius polítics. La majoria de nosaltres treballem tot el dia i no podem adaptar-nos als horaris de Mataró. Tampoc crec que hagin de ser els Ajuntaments els encarregats d'organitzar aquests cursos, havent-hi com hi ha un consorci per fer aquestes tasques.

Més greu, però, que la poca previsió és la mala distribució dels recursos econòmics destinats a la normalització lingüística. M'explico: fa pocs dies vaig rebre un magnífic tríptic editat pel Consorci per a la Normalització Lingüística i amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura de la Generalitat, en el qual s'informava de l'ampliació i millora del servei de Telèfon lingüístic, que permet fer consultes sobre temes puntuals de la llengua, a través d'un sistema de gravacions i també per fax. Un servei molt sofisticat que haurà costat els seus cèntims, igual que costa cèntims tota la propaganda que fan en certes èpoques determinades sobre tot el que han aconseguit quant a la normalització de la llengua. Però ni l'un ni l'altre contribueixen tant a l'aprenentatge de la llengua com ho fan uns cursos impartits per professors qualificats.

Mentrestant (permeteu-me que utilitzi un nivell de llenguatge una mica vulgar) als alumnes ens han deixat penjats com fuets i, si bé no ens han tallat a rodanxes, aquesta gent ens ha ben partit pel mig.

Aurora Causín Torres

La Casa dels Pescadors

Del que queda de la Casa dels Pescadors, hi ha dues obres d'art que hauríem, entre tots, de mirar de salvar-les i restaurar-les. Fa molts anys que lluito per això, però mai he estat correspost pels meus amics de la Confraria de Pescadors de Sant Pol.

Quan va fer-se la terrassa del Cafè El Centre, sobre el primer pis d'aquesta casa, vaig anar a veure el meu amic Josep Roca, llavors alcalde del nostre poble, per comunicar-li que a la paret lateral de la dreta hi havia una pintura de l'important pintor de murals religiosos, Darius Vilàs (1880-1950), el mateix pintor que l'any 1926 va pintar els laterals del nostre Altar Major de la nostra Parròquia, el rector de la qual era, en aquells anys, Mn. Sebastià Regí; vaig dir, per tant, que no es podia enderrocar aquesta paret. Va fer-me cas l'amic Roca. També va interessar-se per salvar aquesta paret en Benet Balam quan es feien les obres de la terrassa.

D'aquesta pintura mai se n'ha pogut fer una fotografia, ja que l'any 1936 l'Ajuntament d'aquell any va fer-la emblanquinar per ésser un tema religiós. Una equivocació. L'any 1926, jo tenia 10 anys, però recordo perfectament que es tracta d'un Sant Pere, patró dels pescadors (crec no estar equivocat). Es pot restaurar, ja que obres d'art més difícils s'han salvat, i sortiria la pintura de Sant Pere.

Relleu de la façana de la Casa dels Pescadors

Paret lateral on hi ha la pintura de Darius Vilàs

A la façana hi ha un relleu que està en un estat deplorable (fa pena), però que també es pot restaurar. S'ha perdut ja la data d'aquesta obra, però jo sé que va ser el 15-5-1926. També es perden els noms dels tres palers d'aquell moment, que eren en B. Germà, en C. Simón i en S. Rovira. També es perden les lletres de "Casa dels Pescadors". Aquest any 1926, va ser el mateix any que en Darius Vilàs va pintar els laterals de la Parròquia, com us deia abans. Això fa pensar que aquest relleu, amb aquest any 1926, sigui del mateix artista (sense poder-ho assegurar). Si fos així, seria molt més important aquesta obra. La pintura lateral, però, sí que és segur que és d'en Darius Vilàs.

Demano a la Confraria de Pescadors de Sant Pol o als Amics de les Arts i també al nostre Ajuntament que mirin de posar-se en contacte amb els serveis de restauració de la Generalitat, que ells són els que tècnicament poden restaurar-lo. Val la pena fer aquesta gestió.

Estaria molt content que aquesta meva súplica tingués ressò i que poguéssim veure restaurades aquestes dues obres d'art que

enriquirien el nostre poble. Així ho espero. Passeu per davant de la Casa dels Pescadors i podreu veure el que us acabo de contar.

Jaume Martí i Valls, "Monteis"

Santada

C/ Manzanillo, 20

Tel. 760 90 01-760 04 65/Fax 760 04 35

08395 SANT POL DE MAR

C/ Nou, 33

Tel. 760 08 58

Perruqueria especial per a cavallers

José Maria

Nous serveis

Tints i emmotllats

Carrer Nou, 54 - SANT POL DE MAR

Àngel Guimerà a Sant Pol, l'any 1918

Tornem a presentar un article de l'estimat mossèn Joan Carreras. Aquest cop ens obre una pàgina desconeguda de la nostra història local parlant-nos d'una estada d'Àngel Guimerà a Sant Pol el 1918. No era la primera vegada que aquest excels escriptor visitava Sant Pol. Hi ha documentada una visita de Guimerà a can Roca Pagès el 21 d'octubre de 1883. El motiu de la visita fou la celebració de l'estrena de la seva obra *Judith de Welp* el dia anterior a Canet. El Dietari del Dr. Marià Serra ens parla d'aquesta excursió i dinar fets a la masia de Can Roca per Guimerà amb els actors que representaren

l'obra, amics seus. Alhora disposem d'una fotografia que ens ho testifica. De fet, la representació de *Judith de Welp* a Canet fou una pre-estrena, ja que la tragèdia fou oficialment estrenada a Barcelona al Teatre Català tres mesos més tard, el 22 de gener de 1884. Quan es publicà l'obra el mateix any 1884 (*La Renaixença*, Barcelona), en la tercera pàgina del llibre s'especificava: "Aquesta obra avans de representarse á Barcelona, habia sigut estrenada, la vetlla del 20 d'octubre de 1883, en un artístich teatre de Canet de Mar, per alguns amichs del autor".

Àngel Guimerà i Jorge nasqué a Santa Cruz de Tenerife (Illes Canàries) el 6 de maig de 1845. I morí a Barcelona el 18 de juliol de 1924. Contemporani de Mossèn Cinto Verdaguier, l'autor de *Terra Baixa*, fou també objecte de càlids records i homenatges, amb motiu del "Segle Romàntic", celebrat el 1995.

Tot i ser evocat fonamentalment com a dramaturg, no podem oblidar el Guimerà poeta: l'"Any Mil", o "Poblet", són presents en totes les antologies líriques de la llengua catalana.

És també l'autor de sardanes tan populars com "Les fulles seques" i "La Sardana de les Monges" que, com veurem, envià a Enric Morera per correu a Sant Pol perquè hi posés la música.

Hem d'esmentar, encara, "La Santa Espina"; la sardana que en els moments de màxima opressió lingüística es convertí en símbol d'identitat.

Les sardanes de Guimerà –amb música d'Enric Morera– són tan conegudes que fins i tot de vegades oblidem el nom de l'autor. El mateix que succeí amb l'*Emigrant*, de Verdaguier, musicat per Amadeu Vives. I, curiosament, es dona el cas que tant Vives com Morera foren santpolencs de cor. Hi passaven bona part de l'any.

De les tertúlies de Can Vives (amb Pous i Pagès, Pere Coromines, Josep Maria de Sagarra, etc.) qui no n'ha sentit parlar? En canvi, la vinguda esporàdica d'Àngel Guimerà al nostre poble, convidat per Enric Morera, no és tan coneguda. Fou pel juliol de 1918.

Guimerà havia complert ja els

setanta-tres anys. Era un mite vivent: l'any 1909 Barcelona li tributà un multitudinari homenatge i el 1911 fou nomenat membre numerari de la Secció Filològica de l'"Institut d'Estudis Catalans". Precisament el 1918, entrà a l'"Acadèmia de Bones Lletres" de Barcelona.

Morera, que des del 1915, estiujava a Sant Pol amb la família¹, l'any 1918 el convidà a visitar Sant Pol. D'aquesta excursió, no en sabem massa detalls. Únicament, que va ser feta amb una colla d'amics, i que viatjaren en tren. Guimerà se'n tornà a Barcelona amb una recança: no haver pogut dedicar més temps al poble. Hauria volgut assistir a l'arribada de les barques i seguir la subhasta de peix, però els amics li menaven la pressa.

Tot això ens ho explica el mateix Guimerà a través d'una lletra de regraciament a Morera, datada a Barcelona el 22 de juliol. Dues coses més en podem deduir: com a fruit de la visita –i del que varen parlar–, Morera rep la lletra de "La Sardana de les Monges", per a compondre'n la música. Fixem-nos, així mateix, que les expressions a la família, mostren el grau d'amistat entre el compositor i el poeta.

Pel seu interès històric, reproduïm aquesta lletra amb la grafia original².

Estimat amich:

Li acompanyo la "Sardana de las monjas". Me sembla que estarà bé de dimensions. Vosté dirà. A mi m'agrada molt. Veyam á vosté qué li semblará. Várem tornar molt contents y agrahits de la excursió³. Llástima que per acompanyar la colla del Augé no vam poder

esperar l'últim tren y hauríam conegut la platja y'ls mariners...

Res més d'extraordinari.

Forsa recorts á la Maria y á la Maria xica⁴, de'ls de casa, sobre tot de la Adriana y de la Sara, y junt á ellas li envia una forta encaixada pera tots, son amich y colaborador afm.

Àngel Guimerà

Aquell mateix any, Guimerà rebé un preuat guardó del govern francès: la Creu de la "Legió d'honor". Era el reconeixement de l'Europa democràtica a Guimerà, amb motiu de la seva presa de posició durant la primera conflagració mundial (1914-1918).

L'autor de "Mar i Gel" i "Maria Rosa", és també el qui va compondre l'himne titulat "Als voluntaris catalans morts a França". I el qui, en moments ben compromesos, dedicà al Kaiser alemany una poesia, amb un títol ben expressiu: "El dèspota"

El monstre jau sobre el seu llit de guerra; té els punys closos al pit i mira enllà. Troneu, canons, fent trontollar la terra! Si no tronen canons, no dormirà.

Joan Carreras i Péra

¹ Cfr. PLANES, Ramon; "Morera a Sant Pol", cap. XIII del llibre *El mestre Morera i el seu món*. Editorial Pòrtic. Barcelona, 1972, pàg. 185-189.

² Cfr. GUIMERÀ, Àngel; *Epistolari. Recull i anotació per Enric Cubas i Oliver*. Editorial Barcino, Barcelona, 1930. Lletxa CXLI, pàg. 266.

³ "Una excursió a Sant Pol de Mar, feta per Guimerà en companyia d'Enric Morera i altres persones. Morera havia restat a Sant Pol".

⁴ "Maria i Maria xica, muller i filla d'Enric Morera"

Mariners de la Costa del Maresme en el conflicte d'Espanya amb Xile i Perú (1885-1886) i II¹

La figura mítica del caporal
Fradera de Malgrat

El nom del Cabo Fradera juntament amb el de Méndez Núñez va ser un dels noms emblemàtics del conflicte ateses les circumstàncies heroiques de la seva mort. La mort d'Esteve Fradera, caporal de mar de la fragata *Resolución*, havia estat un punt clau d'aquest conflicte. El 5 de febrer de l'any abans, quan els peruans del govern Pezet i els espanyols ja havien signat el tractat sota coacció de la flota, Fradera amb altres companys que havien desembarcat a El Callao foren atacats per un grup d'exaltats i enardits peruans. D'un cop de roc, a Fradera, li varen buidar un ull. Aleshores els seus atacants, creient-lo vulnerable, volgueren rematar-lo. Però la reacció del malgratenc fou terrible. Amb el seu ganivet de mar, es va tallar l'ull que li penjava fins a mitja cara i fins que un oficial de l'exèrcit peruà no li disparà per l'esquena, ell tot sol, a ganiveta-des, va fer set o vuit baixes als seus agressors multitudinaris. Els espanyols protestaren enèrgicament, però els peruans enemics al tractat amb Espanya utilitzaren psicològicament el fet per donar el cop d'estat del coronel Prado. Prado s'alià immediatament amb Xile i junts declararen la guerra a Espanya. Per la seva mort èpica, Fradera fou convertit pels militars espanyols en l'heroi més emblemàtic d'aquella guerra, i el seu nom l'han anat posant a diverses unitats de seva marina de guerra al llarg del temps.

També el retorn va ser accidentat

El 10 de maig la flota salpà de les costes del Perú i l'endemà es va partir en dos estols. El primer, comandat pel capità de navili Manuel de Pezuela i integrat per les fragates

Numancia, *Berenguela*, *Vencedora*, *Marqués de la Victoria*, *Uncle-Sam* i *Mataura*, féu rumb a les Filipines i travessà l'oceà Índic pel cap de Bona Esperança. El segon, sota el comandament de l'almirall Méndez Núñez, estava format per les unitats *Villa de Madrid*, *Almansa*, *Resolución* i *Blanca* i se'n anà a través de l'estret de Magallanes i del cap d'Hornos rumb a Rio de Janeiro, on s'havia de reagrupar amb el primer estol per tornar a Espanya junts.

La *Numancia* va començar una travessa del Pacífic a una ínfima velocitat perquè s'havia quedat sense carbó i no era un bon veler sinó un vaixell mixt. La majoria de malalts greus foren embarcats en la *Berenguela*, que era la més marinera, i tractà de guanyar les illes de la Polinèsia a la màxima velocitat possible. La resta dels vaixells seguien a la *Numancia*, però aviat també hagueren de forçar la marxa perquè se'ls declararen casos d'escorbut i abandonaren la *Numancia* que caminava tan poc a la seva sort. A la *Numancia*, que només feia sis o set nusos de camí, tampoc no va trigar a haver-hi escorbut i moltes altres complicacions. Els aliments que portaven eren cada cop més desvirtuats i immenjables. L'aigua se'ls va corrompre i, per si fos poc, es declarà una autèntica epidèmia de rates que s'apoderaren literalment del vaixell. Quan els cuiners abocaven un sac al perol, havien de treure amb l'escumadora les rates que hi nedaven. Els morts, cada cop més nombrosos, eren fondejats d'amagat i de nit perquè la dotació no se'ls desmoralitzés del tot. Per distreure el personal, els mestres d'aixa muntaren al castell de popa un escenari de debò i els oficials i la marineria hi representaven comèdies que ell mateixos s'empescaven. Oriol Arnau, recolzat a l'orla, ensenyava a

llegir i escriure al seu company Ciril Masriera. Una de les pitjors mancances era el tabac perquè feia augmentar el nerviosisme de la gent. Durant la travessa a bord de la *Numancia* el tabac va arribar a anar a vint duros la lliura i a ral la cigarrera. El 16 de juny albiraren l'illa de Favu Hiva que està a 250 llegües d'Otaïti. El 22 de juny, al cap de 43 dies de navegació, la *Numancia* va fondejar finalment a la rada de Papeetè on ja hi havia els altres vaixells de l'expedició. Les autoritats franceses de l'illa els varen muntar un hospital de campanya. Amb pocs dies la bondat dels aliments i la serenitat del clima varen fer recuperar la salut als malalts i, el 17 de juliol, reprengueren el viatge ja a tota màquina -havien pogut carbonejar-fins a Manila, on varen arribar el 13 d'octubre. Des d'allí travessaren tot l'oceà Índic i, després de tombar el cap de Bona Esperança, tornaren a fer la travessa de l'Atlàntic fins a Rio de Janeiro aplegant-se finalment amb la resta de l'esquadra. Aquests havien tingut un viatge molt pitjor, més terrible i accidentat, travessant en ple hivern austral l'estret de Magallanes i el cap de la *Tormenta*.

L'*Almansa* va ser la que se'n va sortir millor, arribant la primera a Rio en poques setmanes, el 27 de juliol. La resta dels vaixells dispersats pel mal temps varen tenir tota mena de dificultats i complicacions. La *Resolución*, que estigué a punt de sotsobrar de debò, quan va arribar a Rio ja la donaven per perduda. La *Numancia* féu encara una travessia des de Rio a Montevideo però hagué de tornar a Espanya perquè estava en males condicions, entrant sense cap més incidència a la badia de Cadis, d'on havia sortit, el dia 20 de setembre de 1867. El seu periple va durar, amb la guerra inclosa, dos anys, set mesos i setze dies.

Epígon

Tot sembla començar volent establir relacions diplomàtiques amb Perú, però recolzades amb una absurda i contradictòria exhibició de força. Si la presència de la flota ja era una coerció apriorística, Madrid, a mesura que es complicaven les negociacions, anava incrementant aquesta presència militar cada vegada amb més efectius. I els espanyols, amb la seva demostració absurda de prepotència, acabaren per afavorir el cop d'estat del coronel Prado. De l'ocupació de les illes Xinxes (on s'extreia el guano) tampoc no en tragueren cap profit. I el bloqueig per mar de Xile i Perú només serví per crear les condicions necessàries perquè el coronel Prado pogués acabar donant el seu cop d'estat, aliar-se amb Xile i declarar la guerra a Espanya. I ja decretat l'estat de guerra, als espanyols no se'ls acut res més intel·ligent que bombardejar Valparaíso, una ciutat indefensa. Abans de la batalla d'El Callao, tot el que feren els espanyols els resultà frustrant i ridícul, producte de la inadequació i la desmesura dels procediments amb què volgueren obtenir el tractat. Aleshores a Méndez Núñez no li quedà cap altra sortida "moral" que desobeir les ordres d'abandonar i tornar a la península, i muntar la seva representació a ultrança bombardejant-se cos a cos amb les fortalises d'El Callao, que era l'únic lloc on els peruans tenien capacitat per defensar-se i de tornar-li l'agressió com cal. En realitat l'anomenada guerra del Pacífic únicament va ser una operació de càstig a un preu incommensurable. Si l'objectiu era el diplomàtic no hi ha dubte que el fracàs no podia ser més gran. Queda sempre el dubte de si els espanyols volien una cosa i -per incapacitat racial- en va resultar la contrària... Tot i ser objectivament així, Espanya rep aquest fracàs com un gran triomf militar. Com que, tant Méndez Núñez com els seus antecessors amb l'ajut inestimable de Madrid només han estat capaços de complicar les coses, tot s'acaba amb una espanyolíssima

Esteve Fradera i Bohigas, caporal de mar

exhibició de genitals, jo diria que com a resposta emocional al seu fracàs diplomàtic.

La guerra del Pacífic fou altament emocional i el pitjor moment d'aquesta inflamació visceral fou el bombardeig unilateral per la flota espanyola de Valparaíso, que estava sense fortificar, i la batalla d'El Callao del 2 de maig de 1866. Contràriament, el port d'El Callao era la plaça més ben defensada de tot el Pacífic sud en aquell temps. Els EUA, que era en aquell temps el paladí de l'anticolonialisme, els l'havia equipat amb la millor artilleria del moment. Méndez Núñez va triar el dos de maig, dia que el poble de Madrid s'alçà contra els francesos el 1808, pel seu carís emblemàtic. Dintre d'aquesta viscerallitat i emocionalitat, el temperament dels espanyols d'aquell temps es va revelar amb tot el seu afany d'exhibicionisme i violència desmesurats. Espanya no naixia en aquell moment, com les altres nacions, amb la burgesia industrial i moderna, sinó que, havent estat la potència colonial més antiga del món, l'actuació contra les antigues colònies fou una infatuació prepotent i sanguinària. L'imperia-

lisme espanyol, pròxim a extingir-se, s'immolà o se suïcidà, volent testificar-ho alhora davant dels seus propis fills. Espanya necessitava magnificar l'ocàs de la seva gesta immensa d'haver ocupat i sotmès mig món. D'aquí que Méndez Núñez cerqui tan deliberadament la revenja desmesurada. Méndez Núñez no actuava com almirall, sinó com taumaturg d'un imperialisme moribund. Aquest sentiment també devien sentir-lo a la metròpoli. Si no, no s'entendria que el rebessin com un autèntic heroi nacional. La guerra, malgrat les pèrdues humanes i materials infinitament superiors, la van guanyar els peruans i els xilens sense que exactament això vulgui dir que la van perdre els espanyols. Els espanyols no volien guanyar sinó que cercaven una apoteosi per al seu final de potència moribunda. Els peruans i xilens varen tenir 2.000 baixes i els espanyols 200, moltes menys de les que els va fer la fam i set, l'escorbut, la disenteria i altres infeccions de tota mena que varen patir.

Xavier Mas

1 Continuació de la primera part publicada al número 12 de l'ENS

Un aclariment i una disculpa de l'autor

El Sr. Miquel Puig i Arnau ens ha fet avinent unes precisions sobre la participació dels santpolencs en la guerra que tractem en la primera part d'aquest article publicat a l'ENS núm.12 que creiem pertinents publicar i rectificar. Quirze Puig Campdesuñer, que era el seu avi, no era el de can Matapeix sinó un seu germà. Per altra banda, tant a la llicència com en una de les medalles, Quirze Puig figura com a tripulant de la fragata Numancia i no a l'Almansa tal i com jo, erròniament, vaig deduir a partir dels llibres sobre els que vaig treballar. Pel que fa al santpolenc a qui anomenàvem pel motiu de "Sabé", es deia Joan Riera Fontrodona. D'aquest no n'hem pogut escatrir res més.

Xavier Mas

El joc de cartes al Cafè del Centre de Sant Pol (III)

- A quina taula anem? -en Joanet es dirigeix a dos possibles companys: l'Horaci i en Raimon Vilà.

- Aquella és la més fresca -l'Andreu es queixa sempre de la calor.

- Et clavaran el tac de billar a l'esquena -en Quim vol estar còmodament instal·lat.

- Hi fa calor -l'Horaci segueix rondinant, però no hi té res a fer; la major part dels jugadors van a la primera taula.

- Paco, un descafeïnat -en Quim, excepcionalment, demana una beguda no alcohòlica.

- I a mi un Torres! -en Joanet és el que crida més.

- Un trifàssic -l'Auladell, de pipa, també demana.

- Un moment, un moment! -en Paco no és home de gran memòria i no li agraden les veus simultànies.

En Paco, cambrer de circumstàncies especials, posa unes tovalles velles a la taula i unes cartes; rondina una mica i ningú en sap els motius, que poden ser diversos, complexos, inversemblants...

- Cartes noves! Això que ha dut en Paco són escombraries -en Raimon sempre vol cartes noves, no li agrada remenar paper vell.

- Home, no exagerem. Aquestes cartes estan bé -en Joanet voldria estalviar quaranta drets.

- Si puc opinar diré que prefereixo les verges. Ens juguem quatre o cinc mil pessetes en una partida i no podem gastar dues-centes pessetes en un joc nou? A més, les pagarà el que guanyi: troncs i dolces.

- A mi plim -el Dr. Mercader passa molt de l'edat de les cartes; ell va a la seva i que el deixin tranquil, que prou feina té amb els seus noranta-tres anys.

- Què tenen aquestes cartes? Són

noves! -en Paco no entén que els que van a jugar una partida de tres hores vulguin fer-ho amb un joc nou.

- Tu, Paco, porta cartes noves, que les paguem nosaltres -en Raimon és un pèl agressiu.

- Virgen Santa! -en Paco no comprèn res.

- Aquest Paco està completament cremat. Ja l'haurien de despatxar. Treballa aquí d'estranguis i sempre es queixa. Es queixa de tot i de tothom. Rondina per dur cartes i rondina per qualsevol motiu. Si hi hagués una revolta amb copets, seria dels qui aniria amb pistola carregada -en Raimon es queixa sempre del servei. Diu que en tot Barcelona no hi ha cap bar que tingui un local tan bo i amb un servei tan defectuós.

La partideta és a punt de solfa. Per la porta de la via entra un corrent refrescant. La taula, amb el mantell vell, les cartes noves, que llisquen, suaus i brillants, acull a sis jugadors: en Quim, en Joanet Cusí, en Martí, el Sr. Mercader, l'Horaci i en Raimon Vilà.

El primer d'arribar a la taula sempre és el Sr. Mercader. És el client més vell, encara que no el més antic de l'establiment; els seus noranta-tres anys els arrossega amb gran energia. Passa molt dels neguits i de les preocupacions ordinàries i aquesta és la millor arma per a guanyar en el joc del canari. Diu que els negres no existeixen.

En Quim s'afanya per asseure's d'esquena a la paret i no juga tranquil si no és així; li preocupa el lloc en el que li toca posar-se i més d'un cop ha defensat el dret de triar la cadira amb discussions pujades de to. No vol pipes. Té moltes manies i por de perdre. Aquesta por el fa perdre gairebé

sempre. Treballa la terra i, per norma, diu que tot és perdut, que les maduixes van a cap preu i que no val la pena treballar. El seu lema és plorar. Algun amic de la gresca, quan arriba el Quim, li entrega un mocador, tot preguntant-li si vol un llençol. En Quim creu que els negres decideixen el joc.

El canari és un joc de reglament senzill, parent del burro. El jugar és activitat pròpia de totes les criatures animals vivents. Aguditza l'enginy i el pensament es distreu de la diària monotonia.

- M'ha pujat la perillana. Arrastro!

- Podries arrastrar el cul! Ja m'has fet saltar l'as. Té una copeta. A veure si serveixes.

- Per copes estem! La groga!

- A veure si també diràs que t'ha pujat. Pago i no en parlem més.

- Noi; què vols que et digui si he agafat un bon joc?

- Un grapat d'escorpins, podries agafar -en Martí sempre s'empenya.

- No, home, no. El que passa és que sempre tinc bona intenció pel que em fa canari. No voldries pas que et fes un parell de petons, cony!

En Raimon agafa una cigarreta i convida al pipa del darrera. Té la teoria de que el pipa ha d'estar content perquè treballi a favor seu. És un convençut del treball mental del pipa. El blanc és un factor important en la partida; el negre també. (Aquestes teories en Raimon no les expressa públicament).

Josep Maria Pujol

Fragment d'un treball inèdit sobre el joc de cartes a Sant Pol

Continuarà

PINTAT - ESTUCAT
EMPAPERAT
MOQUETA - PARQUET

Abat Deàs, 6
Tel. 760 01 18

SANT POL DE MAR
(Barcelona)

SERVEI TÈCNIC
REPARACIÓ RENTADORES
TOTES MARQUES

Antoni Peix Manent

SANT POL DE MAR

760 24 76

Cristina Serra pubilla de Sant Pol i del Maresme

Es diu Cristina Serra. Té 17 anys. Estudia COU i el curs que ve li agradaria començar la carrera de Medicina a l'Autònoma. Té totes les característiques per ser una bona pubilla del poble, de la comarca i —qui sap?— potser també de Catalunya. Es pot dir, sense menysvalorar totes les anteriors pubilles santpolenques, que aquest any estem molt ben representats. La prova és que el desembre van

escollir la Cristina pubilla de la comarca. I ara ja pensa en el concurs per ser pubilla de Catalunya que se celebrarà enguany a Montblanc pel mes de maig. Ella no se n'amaga, li faria molta il·lusió de ser-ne i per això ja pensa a preparar-se. Perquè actualment, la noia que vol arribar amunt en el món de les pubilles, ha d'estar ben preparada en matèria cultural.

— Per Sant Jaume de l'any passat t'escolliren pubilla de Sant Pol. T'ho esperaves?

— Hi havia rumors, però la veritat és que no m'ho esperava. Abans de l'elecció hi hagué gent que em va advertir que tenia possibilitats de ser elegida pubilla. Em va fer molta il·lusió.

— I per què creus que et van escollir?

— Jo crec que en l'elecció es valora molts aspectes: la senzillesa de la noia, el saber portar el nom del seu poble, el saber parlar bé, ser oberta, conèixer gent... En definitiva, una pubilla ha de ser una bona representant del poble i de la dona catalana. I com a tal ha d'estimar la seva terra i les seves tradicions. Tot això és el que s'ha de tenir en compte.

— Però, i l'aspecte físic?

— L'aspecte físic no és important. No s'ha de confondre els conceptes pubilla i miss. En el cas de la miss l'únic que es valora és el físic, i en el cas de la pubilla cal valorar tots aquells aspectes que he esmentat abans.

— Quan i com et van escollir pubilla comarcal?

— El dos de desembre de l'any passat a Argentona. Aquesta festa comarcal s'organitza cada any en la població d'on és la pubilla escollida l'any anterior. Per això aquest any la festa se celebrarà a Sant Pol. Pel que fa a l'elecció va consistir en un examen escrit sobre cultura general i pròpiament del Maresme, una redacció i una prova oral per demostrar el teu nivell de llenguatge i vocabulari. Hi ha pobles que actualment ja trien la pubilla a partir de proves d'aquest tipus. Al Maresme, per exemple, ho fan així a Tordera i a Arenys.

— I hi participen tots els pobles de la comarca en l'elecció de la pubilla del Maresme?

— No. Només els pobles on tenen pubilla. Perquè n'hi ha que no en tenen. Al Maresme són dotze les

poblacions que cada any trien pubilla: Sant Pol, Canet, Calella, Arenys de Mar, Vilassar de Dalt, Cabriels, Argentona, Teià, Pineda, Santa Susanna, Palafròls i Tordera. Tal com es pot veure, falten les poblacions més grans: Mataró, Premià, el Masnou, etc. En general la tradició de la pubilla es conserva en les poblacions més aviat petites. A la comarca del Baix Llobregat, per exemple, només són tres els pobles que tenen pubilla: Sant Vicenç dels Horts, Molins de Rei i Vallirana. I, com a fet curiós, et trobes que les pubilles d'aquests pobles, tot i que saben parlar el català, parlen en castellà entre elles. Jo ho trobo raríssim perquè això es contradiu amb el fet que representa una pubilla.

— I cada festa major et trobes amb les mateixes pubilles?

— Sí, la veritat és que hem fet molta amistat, i fins quedem per anar a sopar. Precisament una de les coses millors que té ser pubilla és que coneixes gent, molta gent; coneixes Catalunya, i aprens a estimar encara més les tradicions i la cultura catalana perquè la gent amb la qual et trobes en les festes t'encomana aquesta estimació. I a part de tot, t'ho passes bé. Vam fer, fins i tot, un viatge a Mallorca.

— O sigui, que tu recomanaries l'experiència de ser pubilla?

— Sí, sí. Quan ho deixis ho trobaré a faltar. En general la gent desconeix aquest món i la veritat és que és fascinant. Pel fet de ser pubilla comarcal jo tinc la sort que podré continuar vestint de pubilla en les festes més enllà de Sant Jaume, almenys fins al mes de desembre. Per això m'agradaria sortir

RICARD ESTOL

pubilla de Catalunya. Perquè encara s'allargués més el període d'estar dins d'aquest món.

— Hi ha algun organisme que reguli aquesta tradició i les activitats que aquesta comporta?

— Sí, el Foment de les Tradicions Catalanes. Ells tenen com a missió essencial convèncer els pobles i ciutats perquè escullin també pubilla. Alhora estableixen normes d'elecció, com ara l'edat precisa per ser escollida pubilla —en aquest cas de 16 a 21 anys—. També s'encarreguen d'avisar-te a les festes que has d'anar...

— I què me'n dius de l'elecció de l'hereu?

— A mi no em sembla malament. Em semblaria bé que es fes a Sant Pol. De totes maneres encara es fa a pocs pobles. Al Maresme només es fa a Canet i a Tordera.

— Voldries afegir alguna cosa més a l'entrevista?

— Sí. M'agradaria aprofitar l'ocasió per donar les gràcies a la gent que va confiar en mi l'any passat per Sant Jaume. Gràcies a ells he tingut l'oportunitat de conèixer aquest món de les pubilles que tant m'agrada.

Parlem amb l'alcalde

No voldria que algú es pugui pensar que amb aquest escrit faig propaganda d'un establiment. En tot cas la faig de Sant Pol. Penso que val la pena posar de relleu qualsevol esdeveniment que, encara que sigui indirectament, suposi donar renom a la nostra vila, i no es pot negar que el fet que la Guia Michelin hagi concedit dues estrelles al Restaurant Sant Pau de Sant Pol és digne de ser esmentat i propagat als quatre vents. I jo, com alcalde, no puc menys que expressar la satisfacció que produeix tenir a Sant Pol un establiment singular, del que sovint els principals mitjans de comunicació se'n fan ressò.

Cal felicitar als responsables del Sant Pau per l'èxit adquirit, especialment els artífexs Carme Rusalleda i el seu marit Antoni Balam. Ben segur que arribar al llistó que han assolit no els ha resultat fàcil i sols ells saben l'esforç i els sacrificis que comporta. I sens dubte també saben el que representa poder assaborir el plaer que proporciona veure premiat el treball i la dedicació constants adreçats a un objectiu que no és altre que aconseguir l'èxit amb honestedat i normalitat.

Probablement hi ha gent que visiten el Restaurant Sant Pau, que mai no havien trepitjat abans Sant Pol, i sols en coneixien el nom per la cèlebre dita "Sant Pol quina hora és". Ara, gràcies al famós restaurant, ja saben on es troba i com s'arriba a la nostra vila i saben també, a través dels rètols col·locats a les entrades del poble, que a Sant Pol hi són "benvinguts a tothora".

Tant de bo l'epopeia aconseguida per la Carme i l'Antoni fos imitada per altres convilatans. Fan falta persones em-

prendedores com aquestes, que arriquin i treballin, no tan sols per guanyar diners, cosa ben legítima, sinó també per sentir la satisfacció d'assolir l'ideal que s'han proposat. Aquestes actuacions, pels responsables del Municipi, són molt d'agrair, ja que contribueixen extraordinàriament a l'evolució constant i positiva d'un Sant Pol millor, la qual cosa és precisament el que pretenem els que estem compromesos en els afers de l'Ajuntament.

En nom propi i dels companys de Consistori felicito efusivament a les dues persones ja esmentades i a tots els seus col·laboradors pel premi a la seva tasca i desitgem que per molts anys continuïn per aquest camí bo i digne, en definitiva, l'únic que condueix a un sentit noble de la vida i al fet que les persones es realitzin plenament: treballant honestament per a uns ideals.

Francesc Pomés

Solar molt cèntric

Carrer Sant Pau amb Pau Simó
240 m² edificables

Preu 12.000.000 ptes.

Sr. Miquel García

Telèfons 751 18 51 / 908 447 659

TELÈFONS D'URGÈNCIES

Polícia Municipal	760 05 19	Àrea Bàsica de Salut Canet	794 29 61
Guàrdia Civil (Canet) ...	794 01 97	Consultori mèdic	760 09 09
Bombers	085	Hospital de Calella	769 02 02
.....	762 30 80	Farmàcia	760 05 08
Ambulàncies Canet	794 12 45	Parròquia	760 07 60
Calella	769 02 01		
Pineda	767 11 00		

Restaurant - Terrassa - Bar

Av. Dr. Furest (platja). Tel. 760 06 54 - SANT POL DE MAR

VIDRIERIA
SANT POL, S.L.

- Alumini en general
- Vidres i miralls
- Mampares de bany
- Marcs a mida

Passatge del Mar, 2
Tel. i fax 760 06 93
08395 SANT POL DE MAR

El passat 26 de desembre va tenir lloc la 1ª Cursa de Sant Esteve. El dia va presentar-se esplèndid per a tots aquells que tenien ganes de córrer després dels àpats dels últims dies festius... Hi van haver tres tipus de recorreguts: per benjamins (400

metres), per alevins (800 metres) i per infantils i per la cursa open (1.400 metres.). Els resultats de les diferents curses van ésser els següents:

Categoria benjamí masculí -femení. 1) Sergi Millet. 2) Ernest Piqueras. 3) Anna Missé. 4) Arnau Xumetra.

Categoria aleví masculí. 1) Marc Roig. 2) Junno Reffas. 3) Dario Vázquez.

Categoria aleví femení. 1) Adrianna Millet. 2) Beba Fernández. 3) Marta Rodríguez.

Categoria infantil masculí. 1) Josep Torrent. 2) Marc Rodríguez. 3) Rubén Selva.

Categoria infantil femení. 1) Maria Roig. 2) Sandra Roca. 3) Vanessa Tous.

Categoria open masculí. 1) Joan Serra. 2) Jordi Sauleda. 3) Jordi Maineire.

Categoria open femení. 1) Laura Frigola. 2) Mª Carmen Pérez. 3) Rosi García

Els primers classificats de cada categoria van rebre com a trofeu una felicitació nadalenca, en la qual es podia veure Sant Pol de Mar, nevat dels anys 80.

El total de participants en les diferents curses va ésser 59.

Properes activitats del Consell Municipal d'Esports

- Diumenge 3 de març, a partir de 2/4 de 10 del matí, al Polisportiu Municipal. Primera jornada de tennis taula a Sant Pol de Mar

- Diumenge 14 d'abril, a partir de les 11 del matí, al Polisportiu Municipal. 1r Master-Class d'aeròbic i diferents exhibicions i sorpreses.

Nous serveis per al ciutadà

Donades les dificultats que moltes vegades comporta qualsevol modificació relacionada amb l'Impost de Béns Immobles (IBI) -anteriorment Contribució Territorial Urbana- aquest Ajuntament ha contractat un servei de manteniment del Padró del referit Impost, que realitza les següents tasques:

- Confecció i tramitació de les altes

d'edificació, segregació, agrupació, divisió horitzontal, etc. davant del Centre de Gestió Cadastral de Barcelona (Model 902).

- Confecció i tramitació del canvi de nom del propietari, ja sigui per motius de compra-venda, donació, herència, etc. (Model 901).

- Manteniment propi del Padró pel que fa a errors de noms de carrer,

metres quadrats del solar i de la construcció, així com qualsevol altra actuació encaminada a l'aclariment de qualsevol dubte que es pogués suscitar sobre aquest Impost.

Per tant podeu disposar d'aquest servei sempre que us convingui, cada dimecres i dijous de 2/4 de 5 a les 8 del vespre, preguntant pel senyor Fàbregas, en aquest Ajuntament.

Sobre l'aigua

Un tema important en el que tots ens hem trobat involucrats ha estat el de la salinització de l'aigua de la xarxa d'abastament públic. Ja fa temps, des d'abans de l'estiu passat, que s'està fent controls freqüents del contingut en clorurs en l'aigua (els clorurs és un dels paràmetres més directes que indica el contingut en sal comuna a l'aigua). Aquests controls s'han fet i s'estan fent perquè sabem que hi havia la possibilitat d'una intrusió marina a través d'aigües subterrànies al nostre aquífer, atès que tenim dades d'altres poblacions i informes tècnics que ens indicaven aquesta possibilitat. Si a més, hi adjuntem que hem tingut dos anys amb molt poca pluja i que el consum urbà ha anat incrementant-se, s'ha arribat a un punt en què ha baixat tant el nivell freàtic de l'aquífer, que ha permès la intrusió marina. Però cal assenyalar que aquesta intrusió no és lenta ni progressiva, sinó tot al contrari, és sobtada i important, i tal i com va passar, el temps de reacció

per a poder adequar la infraestructura de la xarxa, per dependre només de l'aigua del Tordera va portar cert temps. D'aquesta manera, l'única solució era utilitzar part de la nostra aigua i barrejar-la amb la del Tordera

En aquests moments, gràcies a les pluges, a la mínima utilització de l'aigua dels pous i a la millora de la xarxa, tenim que els nivells de salinització han baixat molt. Però no per això deixarem de fer controls rigorosos i molt freqüents per conèixer en tot moment el grau de salinització de l'aquífer

Un punt que cal remarcar és el consum d'aigua. S'ha observat que cada dia se n'utilitza més degut al creixement de la població, a l'increment de nombre d'habitatges i a les comoditats domèstiques que redueixen el temps de dedicació. Per això, cal insistir (ja es va fer un tríptic per a l'estalvi de l'aigua l'any passat) en la necessitat de conscienciar-nos que l'aigua és un bé escàs tal i com el volem, ja que marquem uns nivells de qualitat i quantitat en què topen les activitats industrials i

domèstiques amb els recursos naturals

Avui dia obtenir quantitat i alhora qualitat per a qualsevol bé amb recursos limitats vol dir increment de cost, i no ens ha d'estranyar que aquest bé, malauradament encara poc apreciat, s'hagi de fer pagar més i sigui la manera més directa però llastimosa de conscienciar a la població per al seu estalvi.

Llevadora

Des del mes de febrer ha causat baixa la llevadora titular Roser Cabrés, essent traslladada a Arenys de Mar. Actualment els cursos de gimnàstica que es fan a la Sala Polivalent seran dirigits per la llevadora titular de Canet Misericòrdia Masvidal (Missi). A l'ambulatori continuarà havent-hi visita de llevadora tan bon punt en nomenin una; però el curset de gimnàstica no es veurà afectat i se seguirà impartint al mateix dia i hora de sempre.

Montserrat Garrido

ESPORTS

GOVERNACIÓ

SANTAT

23 de gener: tractament del xiprer d'en Pere Vives

MEDI AMBIENT

L'estiu passat el Consell de Medi Ambient va ser alertat de la feblesa de salut del xiprer d'en Pere Vives, en Peret. Aquest arbre fou, precisament, un dels primers que va ser inclòs en el catàleg de patrimoni vegetal de Sant Pol, en ser declarat d'interès paisatgístic. Per tant, fou obligació municipal emprendre un procés de diagnòstic del cas i adoptar les mesures necessàries d'acord amb la propietat.

A través d'una anàlisi del Laboratori del Servei de Protecció de Vegetals de Cabriels, la conclusió va ser que s'havia reproduït en el xiprer la malaltia que comunament s'anomena "secada", ocasionada per fongs. Una àgil trepadora, la vinya verge, s'havia ensenyorit de l'arbre, alhora que es detectava una manca de poda de neteja i, tal vegada, una insuficiència en el reg. Es va acordar amb la propietat que es realitzaria un tractament anticriptogàmic i un restabliment de les condicions d'higiene del xiprer, a càrrec del muni-

cipi, donada la catalogació de l'arbre i la particular situació del propietari.

Paral·lelament a aquest procés de treball, va ser presentat a l'Ajuntament un escrit reclamant l'atenció sobre la possible perillositat d'un arbre de tanta alçada enmig del nucli urbà. Després de sospesar els factors que fan al cas (estat de l'arbre, edat, resistència al vent, índex de perillositat, valor de l'exemplar...) la decisió final va ser de continuar amb el tractament de neteja, que l'ha de fer guanyar en vigor. No cal dir que tant la Regidoria com el Consell de Medi Ambient es mantindran alerta respecte a aquest i altres casos que es puguin donar, sobretot pel que fa als arbres inclosos en el catàleg de patrimoni a través de revisions continuades (la resta d'arbrat viari respon a Governació i Serveis).

En definitiva, el dia 23 de gener es va procedir al tractament del xiprer segons els criteris de Lluita Integrada, és a dir, minimitzant l'ús de productes tòxics. Les feines acordades es varen

realitzar a partir de migdia per fer més lleu el tall de trànsit ocasionat pel camió grua emprat. El tractament serà complet amb una altra intervenció a principis de primavera.

El xiprer d'en Peret és un arbre relativament jove, que va ser proporcionat per en Joaquim Pera (en Quimet Villà) del seu propi viver, i plantat per ell mateix i en Peret en lloc d'un famós llimoner que havia curat els constipats de molta gent del veïnat. El seu ràpid creixement ha sorprès tothom i fa pensar que, a més de la bona cura que n'ha tingut el seu propietari, el sòl sigui en aquest lloc especialment adequat, i potser amb provisió d'aigua -el carrer Ignasi Mas és, de fet, un torrent. Pensem que un xiprer sol desenvolupar-se en alçada quan troba la possibilitat de clavar profundament la seva arrel principal, el "clau". És una de les espècies que tradicionalment es fan servir com a tallavents -vegem a l'Empordà-, per la seva gran flexibilitat i resistència.

La segona setmana del mes de gener es va fer una campanya a nivell comarcal per a la recollida d'arbres de Nadal. Es va indicar dos punts per a poder deixar-los, on personal dels Serveis de l'Ajuntament els recollirien. Els objectius d'aquesta campanya eren diversos: minimitzar l'enrenou i molèsties que provoca deixar aquests arbres a les voreres al costat de la brossa, reduir el pes i volum de la brossa, atès que aquesta té un cost important i, per últim, aprofitar aquests arbres per a fer matèria orgànica recuperable, ja que la gran majoria no sobreviuen en les condicions climàtiques que tenim i molts d'ells no tenen arrels. La campanya ha estat un fracàs: només s'han recollit 5 arbres. Això fa preveure que aviat veurem arbres de Nadal secs tirats a les vores dels camins o en llocs incontrolats, on segurament s'hi podrà veure amb el test de plàstic.

S'ha fet una enquesta per a la

recollida d'oli de cuina a establiments on s'utilitza i els resultats són que només el 15% dels que els queda oli cremat els el passen a recollir. La resta el llencen al desguàs. Aquest oli va al clavegueram, és transportat amb la resta d'aigües residuals i va a parar al mar. Això és perquè l'actual infraestructura del tractament d'aigües residuals a Sant Pol té només un predesbast i un desbast que recullen les restes de grandària superior a 0'5 cm., i tota la resta va al mar.

El nostre objectiu a mitjà termini hauria d'ésser el de minimitzar l'abocament d'oli pel desguàs i, per això, volem facilitar la recollida per a establiments que l'utilitzen. Aconsellem que si és poca quantitat es barregi amb serradures o paper de diari i llençar-lo a la brossa. A part d'embutir les nostres platges, aquest oli fa reduir el rendiment de les depuradores, atès que està previst que a mitjà termini les aigües residuals de Sant Pol estiguin depurades. Així,

doncs, hem de començar a canviar de costums per a facilitar l'adequat funcionament d'aquesta. Actualment estem a l'espera de rebre més contenidors de piles, cartró, vidre i llauana, per a poder distribuir-los per llocs on n'hi ha manca i facilitar-ne la recollida. En aquests moments, la recollida està en un bon nivell de col·laboració. La quantitat recollida està bastant per sobre la mitjana respecte a altres poblacions.

Montserrat Garrido

Votació sobre l'arbre de la Punta

El resultat de la votació sobre l'arbre que ha d'anar a la plaça petita de la Punta és el següent:

Total de paperetes:	84
Pi	4
Morera	8
Parquisonia	1
Plàtan	23
Alzina	8
Eucaliptus	19
Bellaombra	19
Pebreter	1

"El món musical de Joan Miró", finalista del Premi de Pedagogia Rosa Sensat

El llibre "El món musical de Joan Miró", de l'Oriol Romaní, ha resultat finalista en la 15ª edició d'aquest concurs d'àmbit espanyol. En l'acte del lliurament del premi, que tingué lloc el 15 de desembre a Barcelona, al Pati Llimona, Marta Mata, presidenta del jurat, es va referir amb entusiasme a aquest treball, que va qualificar d'extraordinari, original i ple de suggeriments molt diversos i interessants.

Basant-se en les paraules de Miró, el text convida a descobrir el món de Miró i la seva relació especial amb la música, en un estil planer i lligant aspectes molt diversos, i proposa una colla d'activitats i reflexions adreçades a nens, joves i adults. La majoria de les seves propostes poden ser utilitzades pels mestres a l'escola, però alhora poden interessar qual-sevol persona mínimament sensible a

l'art, la cultura i l'educació. Eventualment també poden servir com a introducció o complement a l'audició del concert que també du per títol "El món musical de Joan Miró".

Un capítol del llibre és una ressenya del concert fet el 1993 a la Llar d'Infants de Sant Pol en col·laboració amb les mestres Anna Egea i Anna Navas. El treball també recull algun comentari d'en Perejaume sobre Miró, d'una conversa als Garrofers en acabar el concert de clarinet que hi va fer l'Oriol Romaní.

L'Associació de Mestres Rosa Sensat, entitat convocant del premi juntament amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i el Ministeri d'Educació i Ciència, té previst publicar "El món musical de Joan Miró" abans de final d'any. Enhorabona!

Sopars-tertúlies

El pròxim sopar-tertúlia se celebrarà el pròxim 29 de febrer a les 9 en punt del vespre al restaurant Xaloc -situat al passeig de la Punta-. El convidat en aquesta ocasió serà Maria Mercè Roca, novel·lista i guionista de la famosa sèrie televisiva *Secrets de família*. Presentarà l'acte Claudi Puchades. Els interessats a assistir-hi

hauríeu de trucar a la Ramona Roura (telèfon 760 01 63) quan abans millor i, en tot cas, una setmana abans de l'acte. L'única limitació de les places ve determinada per la grandària de la sala on es realitza el sopar. El preu serà de 1.900 pessetes per persona, amb les quals es pagarà el sopar i les despeses del convidat.

12 anys de Marxa

La dotzena marxa de Sant Pau ja és història. Un any més el diumenge després de Sant Pau, i a partir de les 7 del matí, la plaça A. Clavé es va convertir en un anar i tornar de cotxes i persones que compraven la seva butlleta i començaven a escalfar. El temps ens feia patir d'allò més ja que, mentre passaven els minuts, anava plovinent més i més. Però això no ver ser obstacle perquè per dotze anys consecutius es superés el número d'inscrits: enguany van ser 855. D'aquests 855, 307 eren de Sant Pol, 102 de Mataró, 93 de Barcelona, 50 de Calella, 38 de Canet, 32 d'Arenys de Mar, 25 de Sant Cebrià, 18 de Cardadeu..., i, a més, participants de poblacions de fora la nostra comarca com Terrassa, Lliçà de Vall, Sant Celoni, Cervià de Ter, Molins de Rei, Sant Dalmai, Portbou, Ripollet, l'Hospitalet, etc.

La marxa d'enguany, d'uns 14 quilòmetres aproximadament, va veure com per segon any consecutiu un santpolenc quedà en el primer lloc: en Joan Serra Sagristà. En segon i tercer lloc van arribar respectivament un marxaire de Mataró i un d'Arenys de Mar. El quart va ser un altre santpolenc: en Joan Pera Dueso. El tercer santpolenc a arribar va ser en Claudi Puchades, en onzè lloc.

A primera hora del matí, els participants ja agafaven forces tot menjant croissants. Durant tot el matí es van menjar un miler de botifarres, acompanyades del tragueta de vi o de refrescos. Tampoc no hi va faltar l'animació d'en Joan Vila, la ceràmica de la Mercè Vila, que enguany era la Fàbrica de "Can Tobella", i les sardanes de la Cobla Ciutat de Calella. Això sí, vàrem trobar a faltar tres bons amics que ens han deixat aquest últim any. I diem tres, perquè si bé en el butlletí de la marxa recordàvem a en Jordi Abril i a en Josep Boter, més tard ens hem assabentat de la mort d'un dels primers botifarraires de la marxa, en Josep Godany.

Fins l'any que ve!

Grup l'Hotel

Notícies breus

28-11-95. El Carrer Nou de Sant Pol tindrà unes voreres més amples a finals de desembre. Les noves voreres són de 1'25 m d'amplada.

2-12-95. Escullen la pubilla del Maresme. La santpolenca Cristina Serra és la nova Pubilla del Maresme, escollida a Argentona. Dotze pubilles van aspirar al títol.

3-12-95. L'Escola Superior d'Hostaleria i Turisme de Sant Pol (Gran Sol) celebra del 3 al 10 de desembre "La setmana de tardor" dedicada a la cuina de tardor.

4-12-95. "Tertúlies al Sull'Atto". Concert-tertúlia a càrrec de Rodrigo Carrizo, especialista en música del Barroc i Renaixement amb guitarra.

5-12-95. Maria Tió es classifica segona en la cursa internacional del Ripollès.

7-12-95. L'artista Perejaume rep un avís del Patronat del Teatre del Liceu de resultes de l'edició d'una serigrafia amb cendres del Teatre. Després d'una reunió sembla que hi ha hagut un acord.

7-12-95. La Federació Catalana de Vela ha concedit al Club Nàutic de Sant Pol el premi "Vela d'or" 1995.

10-12-95. Urbanització "Els Garrofers". La meitat de les parcel·les, sobretot les més petites, estan quasi totes venudes.

10-12-95. L'empresa Grifart de Sant Pol treu al mercat un nou aparell a pressió. Es dedica a fer aixetes i aparells de pressió, sobretot per a cervesa.

10-12-95. L'Ajuntament de Sant Pol suspèn les concessions de llicència d'obres en algunes zones del poble, esperant el pla PERI que canvia alguns aspectes del Pla General d'Ordenació Urbana.

13-12-95. Catalunya compta amb un nou restaurant dues estrelles de la Guia Michelin. Aquest restaurant és el Sant Pau del nostre poble. Per molts anys. A més, la Carme Rusalleda ha guanyat el títol de millor cuinera de l'any.

15-12-95. El Centre Cultural i d'Esbarjo ha organitzat, com fa uns anys, els tradicionals Pastorets de Josep Mª Folch i Torres, en tres representacions amb gran èxit.

23-12-95. La Coral "La Nau" va actuar als 4 Cantons amb cançons nadalenques. Al final també va intervenir-hi el públic.

23-12-95. Exposició de l'artista **Jaume T. Ubukata** a la sala de l'Esplai; exposició titulada "Poesies amb Dibuixos".

23-12-95. El pintor santpolenc Dídac Raurell ha celebrat a la Sala Arç de Calella una exposició de les seves noves pintures, una visió completament diferent del que coneixíem de la seva obra. Molt interessant.

26-12-95. Va celebrar-se amb bon èxit la primera "Cursa de Sant Esteve", amb força participació en les diferents categories. El vencedor absolut va ser en Joan Serra Sagristà.

1-1-96. Un grup de 8 aficionats al cinema ha format el cine-club "Murtra" que farà sessions de pel·lícules importants.

2-1-96. Unes quantes entitats de Sant Pol volen que la pista esportiva de La Punta sigui municipal.

2-1-96. Troben uns pergamins dels segles XII i XIII escrits per monjos de l'ermita de Sant Pau. L'Ajuntament els va adquirir en una subhasta a la Sala Durán de Madrid. Van pagar-ne unes 200.000 ptes. Molt important per a la nostra història.

3-1-96. El PSC de Sant Pol editarà un butlletí a partir d'aquest mes. El nom d'aquest butlletí serà *La Rosa Santpolenca*.

3-1-96. En el darrer ple del nostre Ajuntament es rectificquen dues errades del projecte d'Els Garrofers.

5-1-96. La Comissió de Festes dels Reis va organitzar com cada any la Cavalcada amb el mateix itinerari dels altres anys i amb molta il·lusió per part dels infants.

8-1-96. "Tertúlies al Sull'Atto". Les ONG's i el voluntariat a Bòsnia. Va parlar l'eurodiputat Joan Colom.

10-1-96. Administració Local. Els veïns de Sant Pol podran pagar els impostos municipals amb targeta de crèdit.

6-1-96. El Restaurant Sant Pau amb la Carme Rusalleda a la cuina de l'Hotel Ritz de Barcelona va encarregar-se de servir el segon plat del sopar del Premi Nadal per a més de 600 persones.

10-1-96. L'Ajuntament de Sant Pol, amb la col·laboració de Càrites Diocesana de Girona, ha organitzat un "Curs d'alfabetització".

11-1-96. La Policia Municipal de Sant Pol farà uns cursets de defensa personal per fer la seva feina amb més seguretat. Els policies també faran unes classes de català per saber omplir les denúncies i altres documents correctament.

12-1-96. Organitzat per l'Escola Superior d'Hostaleria i Turisme de Sant Pol, s'ha celebrat el XIII Concurs de Cocteleria Jove de Catalunya.

17-1-96. Els alumnes del taller de pintura de Ca l'Artur, que dirigeix en Dídac Raurell, han celebrat una exposició de les seves obres a la sala de l'Esplai.

19-1-96. Els pous de Sant Pol comencen a tenir aigua salada, tot i que és saludable. Haurem de gastar aigua de la Tordera.

20-1-96. Josep Mª Ainaud de Lasarte inaugurarà unes tertúlies a Sant Pol amb motiu d'un cercle de sopars.

20-1-96. La santpolenca Maria Tió s'imposa en el Cros de Riudellots i aconseguix el segon triomf d'aquesta temporada. Felicita Maria Tió per la teva voluntat i entusiasme.

22-1-96. Aquest mes començaran les obres de la via d'accés a la Plaça Sant Cristòfol.

22-1-96. Els avis del "Parlament" volen a la plaça petita de la Punta tres moreres.

23-1-96. El magatzem municipal de Sant Pol pateix un retard en la seva construcció degut al fet que no està previst en el pressupost d'aquest any.

25-1-96. S'ha celebrat la Festa de Sant Pau, amb Missa, Geganters, Sardanes i la tradicional Fira, entre altres actes.

25-1-96. El pintor i escriptor Perejaume ha presentat a Barcelona el seu nou llibre titulat "El paisatge és rodó".

26-1-96. *La música que va estimar Conxita Badia*. Parlament de Josep Mª Ainaud de Lasarte. Concert d'Isabel Aragón (soprano) i Àngel Soler al piano. Amics de les Arts. Cloenda de l'Homenatge a Conxita Badia.

26-1-96. Els pisos de protecció oficial de Sant Pol s'enllestiran a final d'estiu per poder anar-hi a viure.

27-1-96. El Departament de Medi Ambient de la Generalitat demana que l'Ajuntament de Sant Pol tanqui "Tints Carbonell" provisionalment, però l'Ajuntament no farà complir aquesta ordre de moment. Veurem com es resol aquest problema.

28-1-96. El Grup l'Hotel organitza la "XII Marxa de Sant Pau" amb 850 participants. El primer a arribar ha estat en Joan Serra Sagristà.

31-1-96. L'escenografia de l'obra "El Visitant" que es representa al Teatre Poliorama de Barcelona és del pintor Perejaume.

Jaume Martí i Valls,
"Monteis"

La pluja a Sant Pol els dos darrers mesos

En l'anterior número de la revista vam encetar una nova secció en la qual comentarem els litres caiguts de pluja a Sant Pol durant els onze primers mesos del 1995. Ara intentarem dir-hi la nostra sobre l'aigua caiguda el mes de desembre i gener de 1995 i 1996 respectivament.

L'observatori de Can Roca Pagès va marcar les següents dades¹:

Dies ²	Desembre 95 Litres	Gener 96 Litres
1	—	—
2	—	—
3	2	—
4	—	—
5	—	—
6	5	—
7	3	7
8	5	—
9	—	—
10	4	9
11	9	1
12	—	9
13	—	4
14	—	—
15	—	—
16	11	—
17	—	—
18	—	—
19	—	—
20	—	—
21	—	—
22	—	2
23	—	10
24	—	2
25	—	4
26	—	—
27	—	—
28	—	—
29	—	17
30	—	41
31	—	—
Totals	39	106

Tal com veiem al quadre, podem dir que hem tingut un mes de gener força plujós, destacant la quantitat de 41 litres en un sol dia, el dia 30; quantitat que fou superior a la registrada en tot el mes de desembre del 1995, el qual continuà caracteritzant-se com a relativament sec, tal com va ser tot l'any -334 litres en total-. Per tant, arrossegàvem una sequera que ni els 106 litres del mes de gener han pogut apaivagar. La prova més

evident es troba en la nostra riera. Després de mantenir-se seca durant tot l'any passat dins el nostre terme municipal, només va començar a baixar el dia de la màxima pluja d'enguany, el dia 30 de gener. En aquest dia va baixar amb força amplada i bastant de força fins al mar. Però al cap de 3 dies ja s'havia eixugat. El dia 2 de febrer ja només arribava fins a can Plana i l'endemà ja no arribava ni a Sant Cebrià. Això és així perquè arrosseguem un important dèficit de pluges i l'aquífer de la riera té un nivell molt baix. La prova més evident la tenim en els pous i els pagesos ens podrien informar perfectament d'aquest estat de coses. Per tant, cal estar contents pels litres caiguts durant el mes de gener -un mes que sol ser bastant sec-, i més perquè van caure sense fer mal, a diferència d'altres zones pròximes, però no han estat suficients. Esperem que durant els pròxims mesos continuï el bon ritme de pluges d'aquest primer mes de l'any.

¹ Agraïm la col·laboració del Sr. Ferran Roca Passols en aquesta secció de la revista, gràcies al qual podem oferir les dades sobre l'aigua caiguda.

² Cal fer una precisió important referent al quadre. En realitat les quantitats diàries no es refereixen a l'aigua caiguda entre les 0 hores i les 24 hores del dia en qüestió, sinó a l'aigua caiguda entre la posta de sol del dia anterior i la posta de sol del dia assenyalat en el quadre. D'aquesta manera, per exemple, els 4 litres que s'indiquen que van caure per Sant Pau, en realitat caigueren al vespre del dia 24. Això és així perquè és a la posta de sol quan en Ferran Roca apunta l'observació del dia. De totes maneres aquest sistema de mesurament no altera en res les quantitats globals d'aigua caiguda.

Avis

Avisem als nostres lectors que s'acceptaran articles per al pròxim número de l'ENS fins al 3 d'abril. Els articles es poden deixar a l'Ajuntament a nom de la revista. Han d'estar escrits a màquina. Si escriviu amb ordinador us agrairíem que ens deixéssiu l'article escrit en *WordPerfect* -o en un altre programa de *Windows*- en un disquet, a part d'imprès sobre paper. El disquet us serà degudament retornat.

Notícies diverses

Festes de Sant Pau

Les festes de Sant Pau se celebraren amb l'animositat de cada any. No hi faltà la fira, que ocupà tot el carrer Nou i s'enfilà per la pujada de Sant Pau; l'ofici solemne; els majestuosos gegants que ballaren el ball de l'almo-rratxa a la Punta acompanyats de la cobla sardanista; les sardanes, molt concorregudes, en fer un dia esplèndid; la Marxa de Sant Pau, amb rècord de participació malgrat el temps, etc. El ball del dissabte a la nit estigué poc concorregut, degut potser al fet que l'endemà la gent havia de matinar per anar a la Marxa.

Exposició sobre Conxita Badia

El dia 26 de gener, i en el marc també de les festes de Sant Pau, es féu l'acte de cloenda de l'exposició **Conxita Badia veu** que va tenir lloc al Museu de Pintura de Sant Pol. Presentà l'acte Joan Puigdefàbregas, com a president dels Amics de les Arts, promotors de la iniciativa, el qual celebrà l'èxit assolit tant pel que fa al públic visitant de l'exposició com a la difusió de les cançons de l'homenajada. Seguidament hi hagué un magnífic parlament de Josep Maria Ainaud de Lasarte sobre la vida i obra de Conxita Badia, a la qual hi va estar lligat per llaços familiars. D'entre molts aspectes féu esment de la relació que Conxita Badia tingué amb Sant Pol. Tot seguit, fou ofert un concert a càrrec de la soprano Isabel Aragón, acompanyada d'Àngel Soler al piano, en el qual foren interpretades algunes de les peces que més va estimar Conxita Badia. Algunes d'aquestes són: *Als Luise die Briefe...* de Mozart, *La rosa y el sauce* de C. Guastavino, *Azulão* de J. Ovílle, *Nana* de M. de Falla, *Neu* de F. Mompuu. L'acte se celebrà a la Sala Polivalent de l'Ajuntament, la qual s'omplí completament. El públic assistent sortí molt satisfet i entusiasmat de l'acte. Un gran aplaudiment a tots els que han col·laborat a fer possible aquest homenatge: en especial als Amics de les Arts, a en Perejaume, als familiars de la Conxita Badia i a l'Ajuntament de Sant Pol.

RUSCALLEDA, S.A.

**EXCAVACIONS,
TRANSPORTS
I TREBALLS
AGRÍCOLES**

Av. Maresme, 9 — Tel. i Fax 763 10 12 — 08396 SANT CEBRIÀ DE VALLALTA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ

Amargant

GRAN EXPOSICIÓ DE:

- BANYS
- BANYERES D'HIDROMASSATGE
- CUINES
- LLARS DE FOC

TOT PER A LA CONSTRUCCIÓ

DISTRIBUCIÓ DE MATERIALS:

PORCELANOSA

VENIS
CERÀMICA DE ELITE

ZIRCONIO
CERÀMICA

Ctra. de Sant Cebrià, s/n - SANT POL DE MAR - Tel. 760 01 12 - Fax 760 04 11
Santiago Rusiñol, 96 - PINEDA DE MAR - Tel. 767 14 16 - Fax 767 08 94